

Kommunstyrelsen

Tid

Tisdagen den 3 september 2019 kl. 8:30 – 10:15

Plats

Sammanträdesrum Magistern

Omfattning

§§ 136-154

Beslutande

Johan Persson (S)	ordförande
Christina Fosnes (M)	1:e vice ordförande
Liselotte Ross (V)	2:e vice ordförande
Dzenita Abaza (S)	
Michael Ländin (S)	
Marianne Dahlberg (S)	
Roger Holmberg (S)	
Anna Thore (S)	
Lasse Johansson (S)	
Ingemar Einarsson (C)	
Måns Linge (M)	
Carl-Henrik Sölvinger (L)	
Christopher Dywik (KD)	
Petra Gustafsson (SD)	
Micael Foghagen (SD)	

Ersättare

Jenny Melander (S)
Johanna Petersson (C)
Erik Ciardi (C)
Jens Körge (V)
Kajsa Hedin (M)
Lisa Jalmander (M)
Max Troendlé (MP)

Kommunstyrelsen

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Sekreterare

Anette Mellström

Justeras

Johan Persson
ordförande

Ingemar Einarsson

Sammanträdesdatum
2019-09-03

§ 136

Redovisning av åtgärder för socialnämnden med anledning av budgetavvikelse

Dnr KS 2019/0026

Bakgrund

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 2 april 2019 noterade kommunstyrelsen en avvikelse från socialnämnden och begärde en redovisning i maj 2019 med åtgärder som nämnden enligt kommunfullmäktiges beslut är skyldig att vidta för att hålla budgeten. Vidare beslutades i maj om en ny redovisning vid sammanträdet i september.

Överläggning

Cecilia Frid, socialförvaltningen, lämnar en redovisning av åtgärder och konsekvenser med anledning av socialnämndens budgetavvikelse.

Under överläggningen föreslår Johan Persson (S) att kommunstyrelsen uttalar följande:

”Kommunstyrelsen noterar socialnämndens redovisning av det ekonomiska underskottet för 2019. Kommunstyrelsen bedömer att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer innebära en budget i balans för socialnämnden, dock inte under 2019.”

Efter att överläggningen avslutats beslutar kommunstyrelsen i enlighet med Johan Perssons förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen noterar socialnämndens redovisning av det ekonomiska underskottet för 2019. Kommunstyrelsen bedömer att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer innebära en budget i balans för socialnämnden, dock inte under 2019.

I övrigt fattar kommunstyrelsen inte något beslut med anledning av informationen.

§ 137

Redovisning av åtgärder för Södermöre kommundelsnämnd med anledning av budgetavvikelse

Dnr KS 2019/0026

Bakgrund

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 2 april 2019 noterade kommunstyrelsen en avvikelse från Södermöre kommundelsnämnd och begärde en redovisning i maj 2019 med åtgärder som nämnden enligt kommunfullmäktiges beslut är skyldig att vidta för att hålla budgeten. Vidare beslutades i maj om en ny redovisning vid sammanträdet i september.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Överläggning

Lena Thor och Maria Engblom, Södermøre kommunalförvaltning, lämnar en redovisning av åtgärder och konsekvenser med anledning av Södermøre kommunalnämnds budgetavvikelse.

Under överläggningen föreslår Johan Persson (S) att kommunstyrelsen uttalar följande:

”Kommunstyrelsen noterar Södermøre kommunalnämnds redovisning av det ekonomiska underskottet för 2019. Kommunstyrelsen bedömer att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer innebära en budget i balans för Södermøre kommunalnämnd, dock inte under 2019.”

Efter att överläggningen avslutats beslutar kommunstyrelsen i enlighet med Johan Perssons förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen noterar Södermøre kommunalnämnds redovisning av det ekonomiska underskottet för 2019. Kommunstyrelsen bedömer att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer innebära en budget i balans för Södermøre kommunalnämnd, dock inte under 2019.

I övrigt fattar kommunstyrelsen inte något beslut med anledning av informationen.

§ 138

Genomgång av beslutsärenden

Överläggning

Samtliga beslutsärenden går igenom och kommunstyrelsens ledamöter har möjlighet att ställa frågor till ansvariga tjänstepersoner.

Beslut

Kommunstyrelsen fattar inte något beslut med anledning av informationerna.

§ 139

Svar på revisorernas uppföljande granskning av intern kontroll inom redovisningsområdet

Dnr KS 2019/0087

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 5 augusti 2019.

Uppföljande granskning av intern kontroll inom redovisningsområdet.

Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna genomförde 2015 en granskning av redovisningsrelaterade kontroller. På uppdrag av revisorerna har EY genomfört en

Sammanträdesdatum
2019-09-03

uppföljande granskning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de iakttagelser och rekommendationer som lämnades i revisionsrapporten 2015.

Kommunledningskontoret har yttrat sig över den uppföljande granskningen av intern kontroll inom redovisningsområdet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta kommunledningskontorets yttrande som sitt och överlämnar det till kommunens revisorer som svar på den uppföljande granskningen av intern kontroll inom redovisningsområdet.

§ 140

Kalmar kommuns månadsrapport efter juni 2019

Dnr KS 2019/0026

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 13 augusti 2019.

Månadsrapport efter juni 2019.

Bakgrund

Enligt kommunens principer för ekonomistyrning ska till kommunstyrelsen redovisas en månadsrapport per februari, juni och oktober. Rapporten ska vara kort och sammanfattande och ge en översiktlig beskrivning av det ekonomiska läget med fokus på helårsprognosen för innevarande år.

Prognosen för årets resultat är 56,0 miljoner kronor, vilket är 30,3 miljoner kronor högre än det budgeterade resultatet på 25,7 miljoner kronor.

Med anledning av de prognoser för helåret 2019 med befarad negativ budgetavvikelse som socialnämnden och Södermöre kommunalnämnd redovisat per februari har nämnderna på kommunstyrelsens begäran i maj lämnat en redovisning av budgetavvikelsen samt förslag på åtgärder för att hålla budgeten. Kommunstyrelsen har då uttalat att den del av socialnämndens underskott som rör ökade kostnader för personlig assistans inte behöver återställas under 2019. Kommunstyrelsen har vidare beslutat att en ny redovisning av respektive nämnd ska ske vid sammanträdet i september (se § 136 och § 137).

Överläggning

Jonas Agerhed, kommunledningskontoret, redovisar Kalmar kommuns månadsrapport efter juni.

Under överläggningen föreslår Johan Persson (S) att kommunstyrelsen uttalar följande:

”Kommunstyrelsen noterar socialnämndens och Södermöre kommunalnämnds redovisning av det ekonomiska underskottet för 2019.

Kommunstyrelsen bedömer att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer innebära en budget i balans för dessa nämnder, dock inte under 2019.”

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Efter att överläggningen avslutats beslutar kommunstyrelsen i enlighet med Johan Perssons förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen noterar fortsatta budgetavvikelser från socialnämnden och Södermöre kommunaldelsnämnd.

Kommunstyrelsen noterar socialnämndens och Södermöre kommunaldelsnämnds redovisning av det ekonomiska underskottet för 2019.

Kommunstyrelsen bedömer att de vidtagna åtgärderna på sikt kommer innebära en budget i balans för dessa nämnder, dock inte under 2019.

I övrigt fattas inga beslut med anledning av Kalmar kommuns månadsrapport efter juni 2019.

Protokollsanteckning

Christina Fosnes (M), Måns Linge (M), Kajsa Hedin (M), Lisa Jalmänder (M), Carl-Henrik Sölvinger (L) och Christopher Dywik (KD) redovisar en protokollsanteckning enligt följande:

”Socialnämnden har under en längre tid haft svårt att nå budget i balans. Senaste redovisningen visar att årets underskott hamnar runt 15 miljoner kronor. En stor del av underskottet beror på ändrade förutsättningar vad gäller minskat behov av asylboende med kvarstående lokalkostnader samt minskade intäkter från migrationsverket - vilket medfört ökade kostnad för Socialnämnden.

Delar av Socialförvaltningens ansvarsområden har över tid överflyttats till enheten Arbete och Valfärd, men till skillnad mot Socialförvaltningen har enheten Arbete Valfärd erhållit mer i anslag från migrationsverket än budgeterat. Vi föreslår att man ser över förutsättningarna för överföring mellan Socialförvaltningen och enheten Arbete och Valfärd för att balansera underskott respektive överskott från migrationsverket.

Socialnämndens verksamhet har visat på en svårhanterlig sårbarhet som påverkas av yttre omständigheter, trots spårbara åtgärder i hantering ekonomisk hushållning inom förvaltningen. På sikt kan det även vara av intresse att se över förutsättningarna av en resultatfond som möjliggör svängningar under ett budgetår för att därmed uppnå budget i balans inom en period av exempelvis tre år.

Södermöre kommunaldelsnämnd visar på ett underskott om 2,2 miljoner kronor 2019.

Södermöre kommunaldelsnämnd bildades som ett demokratiprojekt på landsbygden där besluten flyttades närmare medborgarna. Vi vill se en utökad verksamhet för kommunaldelsnämnden genom att flytta ansvaret av parkskötsel, kost och städ inom sitt geografiska område till Södermöre Kommunaldelsnämnd och därmed förstärka närheten till sina medborgare. En flytt av ansvarsfördelning skulle inte bara ge bättre kvalitet och arbetsmiljö utan även mer

Sammanträdesdatum
2019-09-03

pengar till kärnverksamheten som på sikt skulle kunna balansera budgeterad ekonomi vad gäller skol- och omsorgsverksamhet.”

§ 141

Kommunstyrelsen ekonomirapport efter juni 2019

Dnr KS 2018/1102

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 1 augusti 2019.

Kommunstyrelsens månadsrapport efter juni 2019.

Bakgrund

Kommunledningskontoret redovisar varannan månad det ekonomiska utfallet för perioden och en ekonomisk prognos för årsutfallet. Efter april och augusti görs också uppföljning av verksamhetsplanen.

Kommunstyrelsens förbrukning efter juni uppgår till 37,7 % jämfört mot riktvärdet 50,0 %. Inom de olika verksamheterna finns både positiva som negativa ekonomiska avvikelser som kommenteras i rapporten. Totalt för kommunledningskontoret beräknas ett resultat i nivå med budget. För gymnasieverksamheten beräknas en negativ avvikelse om -2,2 miljoner kronor, som beror på demografiska förändringar.

Överläggning

Anna Emrin, kommunledningskontoret, redovisar kommunstyrelsens månadsrapport efter juni.

Beslut

Kommunstyrelsen fattar inte något beslut med anledning av månadsrapporten efter juni 2019.

§ 142

Kommunstyrelsens beslutsattestanter och firmatecknare 2019

Dnr KS 2019/0020

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 15 augusti 2019.

Beslutsattestanter kommunledningskontoret 2019 den 2019-08-28.

Firmatecknare 2019 den 2019-08-28

Bakgrund

Då förändringar har skett med bl.a. nytillkomna ansvar har kommunledningskontoret tagit fram ett reviderat förslag på beslutsattestanter och firmatecknare.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer kommunledningskontorets förslag på beslutsattestanter och firmatecknare daterat 2019-08-28.

§ 143

Riktlinjer för Kalmar kommuns minoritetspolitiska arbete 2019-2022

Dnr KS 2019/0685

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 10 juni 2019.

Riktlinjer.

Bakgrund

I syfte att stärka rättigheterna för de nationella minoriteterna och skydda deras språk och kultur är kommuner sedan den 1 januari 2019 skyldiga att ta fram mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Dessa ska på begäran kunna lämnas ut till Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget som är uppföljningsmyndigheter för minoritetspolitiken i Sverige.

Dokumentet ger en kort introduktion till de fem nationella minoriteterna, Sveriges internationella åtaganden inom området samt vilka svenska lagar som reglerar minoriteternas rättigheter. Riktlinjerna beskriver kommunernas skyldigheter enligt nationell lagstiftning, praktisk innebörd för Kalmar kommun samt hur ansvaret är fördelat. Riktlinjerna omfattar fem olika rättighetsområden; information om rättigheter, delaktighet och inflytande, skydda och främja språk och kultur, äldreomsorg på minoritetsspråk samt användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter.

Kommunstyrelsen ansvarar för den årliga uppföljningen av dokumentet.

Arbetsutskottet har föreslagit att kommunfullmäktige antar förslag till riktlinjer.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige antar förslag till Riktlinjer för Kalmar kommuns minoritetspolitiska arbete 2019-2022.

§ 144

Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) 2019-2022

Dnr KS 2018/0525

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 19 augusti 2019.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Inkomna remissvar med kommentarer.

Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor 2019-2022.

Bakgrund

För varje mandatperiod ska Sveriges kommuner anta handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO). Bestämmelserna i LSO syftar till att ge människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor i hela landet, med hänsyn till lokala förhållanden. Bestämmelserna innehåller de skyldigheter och åtgärder som stat, kommun och enskilda ska vidta för skydd mot olyckor.

Enligt LSO ska kommunen anta handlingsprogram både för den förebyggande verksamheten och för räddningstjänsten. Kalmar kommun har valt att slå ihop detta till ett gemensamt handlingsprogram. I programmet ingår även en beskrivning av hur den förebyggande verksamheten är ordnad och planerad.

Förslag till handlingsprogram har remitterats till berörda myndigheter och kommunala förvaltningar. Efter genomförd remissrunda har vissa redaktionella förändringar gjorts.

Arbetsutskottet har föreslagit att kommunfullmäktige antar handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige antar förslag till handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor att gälla under mandatperioden 2019-2022.

Protokollsanteckning

Carl-Henrik Sölvinger (L) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”Efter en presentation av kommunstyrelsens riskanalys och kontrollplan 2019 valde jag att lägga ett politiskt förslag då det framgick att räddningstjänsten hade problem att erbjuda tillräcklig och likvärdig räddningstjänst i kommunen. Förslaget hade som syfte att belysa det faktum att Kalmar inte har en tillräcklig och likvärdig räddningstjänst idag och få fram politiska initiativ på detta område. I remissvaret på detta handlingsprogram vill även Länsstyrelsen se politiska initiativ.

Kalmar tar regelbundet hjälp av grannkommunernas räddningstjänst vid både insatser och för att täcka upp då heltidsstyrkan är på insats. Dessutom finns överenskommelser om att detta sker kostnadsfritt. Det är bra med goda grannar och att kunna flytta resurser dit de behövs som mest, det ska vi fortsätta med.

Faktum kvarstår dock att kommunerna, som det ser ut idag ett huvudansvar för räddningstjänsten inom sitt geografiska område. Vi ska alltså klara vårt uppdrag inom vår geografi och inte göra oss beroende av andra. Om larm/insatser pågår samtidigt i Kalmar och grannkommunen, så kommer inte den hjälp vi vant oss vid från våra grannar.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Förutom att ta hjälp av grannkommuner för att klara bemanning av t.ex. brandstationen då heltidsstyrkan är på larm är det vanligt att kalla in ledig personal. Detta fungerar kortsiktigt men är ohållbart vid längre insatser då skiftscheman och planerad vila uteblir. Det märks även ekonomiskt då brandkåren även 2019 räknar med ett underskott om ca 4,5 Mkr. Vid längre insatser behövs en robustare egen organisation än den vi har idag. Att inte vara rätt organiserad är också fördyrande vilket märks i räddningstjänstens äskanden inför 2020 (4,1 Mkr) där ökande personalkostnader är en post.

Återigen tas en god responstid upp i kritik av kommunens förmåga inom räddningstjänsten. En snabb responstid är självklart viktig och kan rädda liv. Men det är också viktigt att fundera på vem som kommer och vilka uppgifter de kan utföra. En deltidstyrka som är först på plats i Kalmar kommun kan t.ex. inte rökdyka.

Precis som när Liberalerna tidigare lagt förslag om förändringar och reformer i räddningstjänsten väljer man istället att vänta. Förändringar tar tid och vi anser att dessa skulle påbörjas nu genom ett politiskt beslut som ger räddningstjänsten förutsättningar att på ett kontrollerat sätt förstärka sin organisation, då räddningstjänsten fortfarande klarar sitt uppdrag.

Jag vidhåller att åtgärder kommer behöva vidtas och resurser tillföras för att klara uppdraget med en tillräcklig och likvärdig räddningstjänst i ett växande Kalmar.

Denna synpunkt delas av Länsstyrelsen som vill se politiska beslut och resursförstärkningar inom närmsta året. Länsstyrelsen menar också att det redan finns underlag som stöd för ett sådant beslut.”

§ 145

Tillträde till samhället – strategi och stöd för arbetet med delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2020-2030

Dnr KS 2018/0874

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 21 augusti 2019.

Tillträde till samhället – strategi och stöd för arbetet med delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2020-2030.

Sammanställning av remissvaren.

Bakgrund

Det övergripande nationella målet för funktionshinderpolitiken är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Samhället ska utformas med medvetenhet om den

Sammanträdesdatum
2019-09-03

variation som finns i befolkningen. Funktionshinderpolitik är en rättighets- och jämlikhetsfråga och grundar sig ytterst i mänskliga rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Kalmar kommun har som övergripande mål att Kalmar ska vara en kommun med hög tillgänglighet.

Frågor om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning är tvärsektorielt och berör kommunens alla ansvarsområden och verksamheter. Barn- och jämställdhetsperspektivet ska särskilt beaktas.

Kommunfullmäktige beslutade i verksamhetsplan med budget 2017 om att en lokal funktionshinderstrategi skulle ta fram. Arbetet har skett i samverkan med förvaltningarna, Kalmarsund gymnasieförbund och representanter från kommunens tillgänglighetsråd. Ett par medborgardialoger har också hållits.

Strategin har varit ute på remiss till kommunens nämnder och bolag samt till Kalmarsunds gymnasieförbund och till organisationerna för funktionsnedsatta. Utifrån inkomna synpunkter har mindre justeringar gjorts i strategin.

Arbetsutskottet har föreslagit att kommunfullmäktige antar förslag till strategi och stöd för funktionshinderfrågor.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige antar förslag till strategi och stöd för funktionshinderfrågor, Tillträde till samhället – strategi och stöd för arbetet med delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2020-2030.

Protokollsanteckningar

Carl-Henrik Sölvinger (L) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”En kommunövergripande strategi för funktionshinderfrågor. Alla människor är olika, och alla har rätt att vara med i samhället på lika villkor. Detta vill vi ska bli verklighet i Kalmar kommun.

Liberalerna Kalmar kommun söker ständigt lösningar för att riva hinder som exkluderar människor. Våra förslag om gratis broddar för äldre, Sund Smart Stark Senior, kompiskortet och måltidsvän handlar alla om inkludering och delaktighet.

Tyvärr hänvisas ofta funktionspersoner i Kalmar till egna badplatser eller lekplatser. Inte ens dessa är så väl utvecklade som de skulle kunna vara. Vi vill göra det möjligt för hela familjen, oavsett förutsättningar, att kunna delta tillsammans i våra stora och centrala anläggningar, badplatser och verksamheter, inte hänvisas till egna.

Vår plikt är att verka för att människor ska kunna styra över sina egna liv och vara delaktiga i samhället. Jag välkomnar därför strategins fokus på individen

Sammanträdesdatum
2019-09-03

och varje individs förutsättningar. Tillgänglighet och delaktighet behöver vara centrala frågor i vårt lokala politiska arbete.

Trots protokollsanteckning vid remissen tar strategin tar inte tillräckligt upp vikten av en välfungerande kollektivtrafik. Kollektivtrafik är inte en ren kommunal fråga, men Kalmar kommun skickar representanter till kollektivtrafiknämnden, vi har möjlighet att köpa tilläggstrafik och vi är en stor kund gällande skolskjuttrafik. Vi är alltså en aktör som KLT bör föra dialog med och har vi full rådighet över skolskjuttrafiken och detta tycker jag skulle framgå under respektive rättighetsområde i strategin. Välfungerande och tillgänglig kollektivtrafik är en förutsättning för flera andra utvecklingsområden.

Vad gäller utvecklingsområdena finns flera jag tycker kunde spetsas till ytterligare, särskilt i perspektivet 2020-2030. T.ex. tillgång till lekplatser och badplatser som i en generös tolkning skulle kunna sägas uppfyllt redan idag så som texten är formulerad. Andra områden inom bl.a. rätten till utbildning kan bli svåra att uppnå till 2030 utan att konkretiseras ytterligare.

Jag hoppas denna strategi kan sätta fart på processer där kommunen varit trög, t.ex. har Liberalerna vid ett antal tillfällen lyft upp möjligheterna att ställa sociala krav vid upphandlingar, detta är något kommunen haft möjlighet att göra i årtal i sin upphandlingspolicy. Trots det har detta gjorts i någon nämnvärd omfattning trots upphandlingar som lämpat sig väl för ändamålet.”

Christopher Dywik (KD) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”KD välkomnar den efterlängtdade strategi för arbetet med delaktighet och tillgänglighet. Strategin är på flera håll högst övergripande men innehåller också konkreta mål. Ett konkret mål som vi dock saknar är det kring anpassning av den fysiska miljön – inte minst på Kvarnholmen.

I strategin slås följande slås fast: ’Personer med funktionsnedsättning ska kunna förflytta sig i, få tillgång till och kunna använda kommunens olika miljöer, inomhus och utomhus, på jämlika villkor som alla andra.’ Samtidigt har vi i Kalmar ett stort problem just med tillgängligheten på stadens stadskärna som inte adresseras. Kvarnholmen utgör en vital del av Kalmar kommuns ansikte utåt, en vacker historisk miljö med vackra stenlagda gator för turister och boende att strosa i.

Tyvärr har stadens kullerstensgator under senare år blivit allt mer problematisk för delar av befolkningen. I takt med att fler och fler restauranger skaffar trevliga uteserveringar, så har det också inneburit att gående har hänvisats ifrån kanternas mer platta stenläggning till gatornas mer traditionella kullerstensläggning mitt i gatan. Detta har medfört att framkomligheten avsevärt försämrats för den som har rullstol, permobil eller rullator. Det är givetvis inte ok, alla Kalmarbor och turister ska kunna njuta av vår stad -oavsett ålder eller eventuella funktionsnedsättningar!

Därför anser KD att kommunen ska tillgänglighetsanpassa Kvarnholmen genom en omläggning av Kvarnholmens traditionella ’kullerstenar’ till gatornas

Sammanträdesdatum
2019-09-03

kanter, och etablera ett slätt stenlagt gångstråk mitt i gatan. Det skulle till exempelvis kunna se ut likt trottoaren vid tatueringssalongen på Västra Sjögatan eller likt gångstråket över Stortorget.

Rimligtvis borde arbetet ske succesivt med start på de mest frekvent använda gågatorna: Storgatan och Kaggensgatan (så långt som gatan är stenlagd).”

§ 146

Nya felparkeringsavgifter i Kalmar kommun

Dnr KS 2019/0893

Handlingar

Utdrag ur samhällsbyggnadsnämndens protokoll den 22 augusti 2019, § 126.

Samhällsbyggnadskontorets skrivelse den 5 augusti 2019.

Felparkeringsavgiftens storlek.

Förklaring i trafikförordning angående felparkeringsavgiftens storlek.

Bakgrund

Kalmar kommun har haft samma felparkeringstaxa sedan 23 februari 1998, med undantag då fullmäktige den 26 maj 2008 beslutade att felparkeringstaxan vid obehörig parkering på bilplats reserverad för rörelsehindrade med särskilt tillstånd ska uppgå till 1 000 kronor.

Den nuvarande felparkeringsavgiften på anvisade parkeringsplatser är densamma som att felparkera på plats där det råder parkeringsförbud.

Genom att justera/höja felparkeringsavgiften visar kommunen att det ska löna sig att parkera på anvisade p-platser istället för på platser där det råder förbud att stanna och parkera fordon.

Samhällsbyggnadsnämnden har föreslagit att kommunfullmäktige godkänner nya felparkeringsavgifter i Kalmar kommun. Arbetsutskottet har tillstyrkt samhällsbyggnadsnämndens förslag.

Överläggning

Anders Stridarv, samhällsbyggnadskontoret, redogör för förslaget.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige godkänner nya felparkeringsavgifter i Kalmar kommun, Felparkeringsavgiftens storlek, att gälla från den 1 november 2019.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

§ 147

Motion från Jan R Andersson (M) och Christina Fosnes (M) om ny modell för kommunal myndighetstillsyn

Dnr KS 2018/0540

Handlingar

Utdrag ur samhällsbyggnadsnämndens protokoll den 19 juni 2019, § 119.

Samhällsbyggnadskontorets skrivelse den 27 maj 2019.

Utdrag ur socialnämndens protokoll den 18 juni 2019, § 114.

Socialförvaltningens skrivelse den 28 maj 2019.

Socialförvaltningens yttrande den 27 maj 2019.

Utdrag ur kommunstyrelsens protokoll den 30 oktober 2018, § 157.

Motion.

Bakgrund

Jan R Andersson (M) och Christina Fosnes (M) föreslår i en motion att Kalmar kommun inleder en process i syfte att införa en modell för myndighetstillsyn liknande Rättviksmodellen. Vidare föreslås att tillsynsavgifter ska, där möjlighet föreligger, faktureras efter genomförd tillsyn och endast då tillsynsbesök utförts.

Kommunstyrelsen beslutade den 30 oktober 2018 att återremittera ärendet till samhällsbyggnadsnämnden för att bereda motionssvaret i samråd med socialnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden har nu, efter samråd med socialnämnden, yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen om en ny modell för kommunal myndighetstillsyn.

Arbetsutskottet har tillstyrkt samhällsbyggnadsnämndens förslag.

Överläggning

Under överläggningen redovisas följande förslag:

1. Christina Fosnes (M) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka motionen.
2. Johan Persson (S) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka arbetsutskottets förslag.

Efter att överläggningen avslutats frågar ordföranden om kommunstyrelsen vill tillstyrka motionen eller arbetsutskottets förslag. Han finner att kommunstyrelsen tillstyrker arbetsutskottets förslag.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige avslår Jan R Andersson (M) och Christina Fosnes (M) motion om en ny modell för kommunal myndighetstillsyn.

Reservation

Christina Fosnes (M) och Måns Linge (M) reserverar sig skriftligen mot beslutet och anför:

”Rättviksmodellen som föreslås i motionen innebär att fakturering sker i efterhand. Den som är skyldig att betala tillsynsavgift får med denna modell betala för tillsynen först efter att den ägt rum. Att betala i förväg är en märklig konstruktion och kan leda till att verksamheten får betala för något som inte utförs. Att näringsdepartementet anser att fakturering i efterhand är mer korrekt vad det gäller livsmedelsverksamhet talar för Rättviksmodellen då tillsynspliktiga verksamheter bör behandlas likvärdigt.”

§ 148

Motion från Micael Foghagen (SD) om ökad tillgänglighet till kommunhuset och kontaktcenter

Dnr KS 2019/0352

Handlingar

Utdrag ur samhällsbyggnadsnämndens protokoll den 19 juni 2019, § 104.

Samhällsbyggnadskontorets skrivelse den 5 juni 2019.

Motion.

Bakgrund

Micael Foghagen (SD) föreslår i en motion att kommunen utreder möjligheten, för att höja servicen och tillgängligheten, till tre korttidsparkeringsplatser avsedda för kommunbesök, varav en för funktionsnedsatta, längs Domkyrkans östra fasad mittemot entrén till kommunhuset.

Samhällsbyggnadsnämnden har yttrat sig över motionen och föreslår att den avslås.

Arbetsutskottet har tillstyrkt samhällsbyggnadsnämndens förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige avslår Micael Foghagens (SD) motion om ökad tillgänglighet till kommunhuset och kontaktcenter.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

§ 149

Motion från Carl-Henrik Sölvinger (L) om att skapa ett kommunalt naturreservat

Dnr KS 2019/0402

Handlingar

Utdrag ur samhällsbyggnadsnämndens protokoll den 19 juni 2019, § 120.

Samhällsbyggnadskontorets skrivelse den 29 maj 2019.

Motion.

Bakgrund

Carl-Henrik Sölvinger (L) föreslår i en motion att kommunledningskontoret ges i uppdrag att utreda och återkomma till fullmäktige med ett förslag på minst ett kommunalt naturreservat senast till 2022 med inriktning på värdefulla ekmiljöer, sandiga marker och strandängar på egen mark.

Samhällsbyggnadsnämnden har yttrat sig över motionen och föreslår att arbetet med att bilda ett kommunalt naturreservat på Stensö ska återupptas och att samhällsbyggnadsnämndens yttrande ska utgöra svar på Carl-Henrik Sölvingers (L) motion.

Arbetsutskottet har tillstyrkt samhällsbyggnadsnämndens förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige beslutar att arbetet med att bilda ett kommunalt naturreservat på Stensö ska återupptas och att samhällsbyggnadsnämndens yttrande ska utgöra svar på Carl-Henrik Sölvingers (L) motion om att skapa ett kommunalt naturreservat.

Motionen ska härmed anses besvarad.

Protokollsanteckning

Carl-Henrik Sölvinger (L) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”Denna motion har haft som syfte att få igång det arbete med naturreservat som behöver ske i Kalmar för att arbeta med det nationella miljökvalitetsmålet ’ett rikt växt- och djurliv’.

Som framgår i svaret på motionen ’den stora poängen med att bilda ett kommunalt naturreservat är att visa på kommunens långsiktiga planer för området’. Alltså är det viktigt för kommande generationer att de områden som de facto sköts som naturreservat också får denna formella status. Vilka som styr om 30-40 år och vilka hänsyn de måste ta då ska inte hota dessa miljöer.

Beslutet idag är att fullmäktige föreslås besluta om reservatsbildning på Stensö, det vill säga precis intentionen med min motion, den borde rentav kunna anses bifallen. Beslut kommer mycket tidigare än jag hoppats vilket är glädjande.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Återstående oexploaterade delarna av Stensö är viktiga att skydda framförallt för sitt stadsnära läge och den tillgång till natur det ger för väldigt många människor.

Jag vill se ytterligare reservatsbildning i Kalmar kommun särskilt i de områden med mycket höga biologiska värden. Först då kommer verkliga framsteg kunna göras med det nationella miljökvalitetsmålet 'ett rikt växt- och djurliv'. Vi har också sett att tidigare upprättade grönstrukturplan inte garanterat ett skydd för grön- och naturområden då andra intressen som t.ex. bostadsbrist vägt tyngre. Därför är det formella skydd som reservatsbildning ger så viktig trots en ur biologisk synvinkel god skötsel sker.”

§ 150

Motion från Linda Kotanen (SD) om fler odlingslotter i Kalmar

Dnr KS 2019/0448

Handlingar

Utdrag ur servicenämndens protokoll den 19 juni 2019, § 90.

Serviceförvaltningen skrivelse den 2 maj 2019.

Motion.

Bakgrund

Linda Kotanen (SD) föreslår i en motion att:

- kommunen ska kartlägga var man kan förlägga nya odlingslotter,
- kommunen sedan gör dem tillgängliga för uthyrning till allmänheten,
- vid nybyggnation se till att man har berett plats för odlingslotter i anslutning till nya områden.

Servicenämnden har yttrat sig över motionen och föreslår att yttrandet ska utgöra svar på motionen. Arbetsutskottet har tillstyrkt servicenämndens förslag.

Överläggning

Under överläggningen redovisas följande förslag:

1. Petra Gustafsson (SD) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka motionen.
2. Christopher Dywik (KD) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka arbetsutskottets förslag.

Efter att överläggningen avslutats frågar ordföranden om kommunstyrelsen vill tillstyrka motionen eller arbetsutskottets förslag. Han finner att kommunstyrelsen tillstyrker arbetsutskottets förslag.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige antar servicenämndens yttrande som svar på Linda Kotanens (SD) motion om fler odlingslotter i Kalmar.

Motionen ska härmed anses besvarad.

Protokollsanteckning

Christopher Dywik (KD) redovisar en protokollsanteckning enligt följande:
”Odlingslotter ligger KD varm om hjärtat. Odlingslotter är inte bara ett bra medel för att själv kunna odla sina egna grönsaker, utan också ett utmärkt sätt att odla mänsklig lycka och gemenskap.

Därför är det med glädje vi ser att engagemanget för odlingslotter är så brett.

Under maj månad beslutade en enig Servicenämnd, efter utredning och samråd med Samhällsbyggnadsnämnden, att äntligen sätta ner foten kring Kalmars odlingslotter. Den dåliga skötseln av vissa av Kalmars odlingslotter har länge varit både en skamfläck och en fara för djur, natur och människor i dess närhet. Olagliga byggnationer, högar med sopor, gamla plaströbblor, färgburkar, TV-apparater, metallskrot, hushållsavfall och taggtrådsstängsel – och eventuell ljusskygg verksamhet på sina håll - har varken bidragit till ett tryggare eller vackrare Kalmar.

Beslutet som togs i maj gav (förutom uppdraget att stänga ner en av dessa illa skötta odlingslotter) bland annat i uppdrag att inventera befintliga områden, ta fram ett nytt regelverk för kommunens 317 odlingslotter samt hitta lämpliga platser där ytterligare (större och mindre) lotter kan tillskapas. Motionärens intentioner är således delvis redan på genomförande.

En ytterligare fråga lyfts dock av motionären (men ligger inte direkt på Servicenämndens bord), nämligen att det vid planering av nya bostadsområden i framtiden också bör beredas plats för odlingslotter. KD välkomnar detta högst kristdemokratiska förslag där de boende således uppmuntras att i högre grad bli självhushållande genom att inte bara odla hushållets egna grönsaker, utan också odla gemenskapen inom bostadsområdet.”

§ 151

Motion från Curt Gustafsson (SD) om nyanländas språkkunskaper inom de sociala omsorgerna

Dnr KS 2019/0536

Handlingar

Utdrag ur omsorgsnämndens protokoll den 19 juni 2019, § 51.

Omsorgsförvaltningens skrivelse den 15 maj 2019.

Sammanträdesdatum
2019-09-03

Motion.

Bakgrund

Curt Gustafsson (SD) föreslår i en motion att kommunen utreder de resursmässiga förutsättningarna för att ge de nyanlända med bristande språkkunskaper en utbildning som motsvarar socialstyrelsens rekommendation; svenska som andraspråk på gymnasienivå samt att berörda förvaltningar som krav vid anställning följer socialstyrelsens rekommendationer.

Omsorgsnämnden har yttrat sig över motionen och föreslår att yttrandet ska utgöra svar på motionen.. Arbetsutskottet har tillstyrkt omsorgsnämndens förslag.

Överläggning

Under överläggningen redovisas följande förslag:

1. Petra Gustafsson (SD) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka motionen.
2. Michael Ländin (S) föreslår att kommunstyrelsen ska tillstyrka arbetsutskottets förslag.

Efter att överläggningen avslutats frågar ordföranden om kommunstyrelsen vill tillstyrka motionen eller arbetsutskottets förslag. Han finner att kommunstyrelsen tillstyrker arbetsutskottets förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige beslutar att omsorgsnämndens yttrande ska utgöra svar på Curt Gustafssons (SD) motion om nyanländas språkkunskaper inom de sociala omsorgerna.

Motionen ska härmed anses besvarad.

Protokollsanteckning

Christopher Dywik (KD) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”För KD är det oerhört viktigt att äldres faktiska och upplevda känsla av trygghet i hemmet (oavsett om det må vara på ett boende, i en servicelägenhet, vanlig lägenhet eller i sitt eget hus) alltid kommer i första hand.

KD har tidigare i kommunfullmäktige lyft faran med okvalificerad personal med obefintliga eller undermåliga språkkunskaper som inte kan kommunicera med ”brukarna” på ett adekvat sätt inom Kalmars omsorgsverksamhet. De incidenter som kan, och tyvärr också har ägt rum i Kalmar kommun har för de drabbade skapat en stor oro och otrygghet inför kontakter med personalen.

Det är givetvis bra att kommunen går före och anställer personer med annan härkomst. Men viljan att integrera människor i det svenska samhället (eller att fylla ut när vikarier saknas) får aldrig ske på bekostnad av lämplighet och möjlighet att kommunicera med på ett adekvat sätt.”

Sammanträdesdatum
2019-09-03

§ 152

Anställning av VD för Kalmar Kommunbolag AB tillika biträdande kommundirektör

Dnr KS 2019/0896

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 28 augusti 2019.

Bakgrund

Kalmar kommun behöver göra en rekrytering av VD till Kalmar Kommunbolag AB då nuvarande VD går i pension vid årsskiftet. I samband med detta tydliggörs att i rollen ingår även att vara biträdande kommundirektör. Befattningen har utlysts internt och fyra personer har anmält sitt intresse. Alla kandidater har varit på intervju och träffat urvalsgruppen vid ett tillfälle.

I urvalsarbetet har kommunstyrelsens presidium, ordförande i Kalmar Kommunbolags styrelse, VD i Kalmar Vatten AB samt kommundirektör och HR-chef varit arbetsgivarrepresentanter. Medarbetarna har representerats av företrädare för Vision, SACO och Kommunal. De fackliga organisationerna har inget att erinra mot förslaget.

VD/biträdande kommundirektör är anställd av kommunen men delar av tjänsten utförs åt kommunbolaget och regleras ekonomiskt via ett tjänsteköpvaktal.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anställa Ulrick Hultman som VD för Kalmar Kommunbolag AB tillika biträdande kommundirektör. Tillträdesdag fastställs senare.

§ 153

Dataskyddsombud för kommunstyrelsen

Dnr KS 2019/0890

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse den 28 augusti 2019.

Bakgrund

Den 25 maj 2018 ersattes den svenska personuppgiftslagen av Europeiska unionens dataskyddsförordning. Förordningen syftar till att inom unionen likställa skyddet av individers personliga integritet vid behandling av personuppgifter. Dataskyddsförordningen kräver att alla offentliga myndigheter så som kommuner, landsting och regioner utser ett dataskyddsombud. Ombudets roll är att kontrollera att dataskyddsförordningen (GDPR) följs inom organisationen genom att till exempel utföra kontroller och informations-

Sammanträdesdatum
2019-09-03

insatser. Kommunstyrelsen är ansvarig för behandling av de personuppgifter som sker inom kommunstyrelsens ansvarsområde (personuppgiftsansvarig).

Då nuvarande dataskyddsombud Sara Svensson går över till andra uppgifter föreslås Pierre Sävenmark som nytt dataskyddsombud för kommunstyrelsen.

Beslut

Kommunstyrelsen utser Pierre Sävenmark som dataskyddsombud för kommunstyrelsen från och med den 15 september och framåt. Beslut med kontaktuppgifter ska anmälas till Datainspektionen.

Kommunstyrelsen uppmanar kommunens nämnder och bolagsstyrelser att utse Pierre Sävenmark som dataskyddsombud för respektive nämnd och bolag.

§ 154

Yttrande över Länsstyrelsen i Kalmar läns förslag till klimat- och energistrategi för Kalmar län

Dnr KS 2019/0467

Handlingar

Protokollsutdrag från vatten- och miljönämnden den 12 juni 2019, § 39.

Kommunledningskontorets yttrande från den 5 juni 2019.

Remiss.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Kalmar län har fått i uppdrag av regeringen att med ett långsiktigt perspektiv främja, samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. En del i uppdraget handlar om att ta fram en regional klimat- och energistrategi.

Kalmar kommun har fått möjlighet att yttra sig över förslaget till klimat- och energistrategi. Vatten- och miljönämnden har yttrat sig över förslaget.

Beslut

Kommunstyrelsen antar kommunledningskontorets yttrande som sitt och översänder det till Länsstyrelsen i Kalmar län som Kalmar kommuns yttrande över länsstyrelsens förslag till klimat- och energistrategi för Kalmar län.

Protokollsanteckning

Christopher Dywik (KD) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”Vindkraftens utbyggnad är en viktig del i arbetet med att göra Sverige och Kalmar län oberoende av fossila energikällor. Det är dock viktigt att understryka att det är en orimlig förhoppning att samtliga A-områden ska kunna bebyggas. Hänsyn till djur och natur måste tas. Tekniken har utvecklats snabbt under senare år och verken har blivit allt högre. Detta innebär också att

Sammanträdesdatum
2019-09-03

avståndet till bostäder/fritidshus och sammanhållen bebyggelse bör utökas till 1500 m och 35 decibel för att inte inverka skadligt på människors hälsa.”

Delegationsbeslut

- Beslut om att avstå att lämna synpunkter över remiss, Fria eller fälla 2.0. En vägledning för avvägningar vid hantering av träd i offentliga miljöer
KS 2019/0681
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter över förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel
KS 2019/0699
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter över remissen Ungdomsövervakning
KS 2019/0486
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter över promemorian Förbättrat genomförande av luftkvalitetsdirektivet
KS 2019/0741
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter över remiss av uppdaterad åtgärdsstabell för åtgärdsprogrammet för särskilt skyddsvärda träd
KS 2019/0764
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter på remiss Naturvårdsverkets förslag till vägledning om BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn (CWW BATC)
KS 2019/0768
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter på remiss Förslag till Boverkets allmänna råd om omgivningsbuller från industriell verksamhet och annan verksamhet med likartad ljudkaraktär vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder m.m.
KS 2019/0728
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter på remiss Skattelättnad för arbetsresor – En avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor (SOU 2019:39)
KS 2019/0781
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter på remiss Förslag till ändring av bilagor till Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport
KS 2019/0818
- Beslut om att avstå att lämna synpunkter över promemoria Byggnaders energiprestanda - förslag på ändringar i plan- och byggförordningen
KS 2019/0788

Kommunstyrelsen**PROTOKOLL**

Sammanträdesdatum
2019-09-03

- Beslut om räntebindningstid hos Kommuninvest
KS 2019/0702
- Borgen vid omplacering av lån till Stiftelsen Birgittagården
KS 2019/0824
- Beslut om gästfrihet vid besök genom Rotary Friendship Exchange
KS 2019/0743
- Sammanställning av delegationsbeslut inom kommunledningskontorets
mark- och exploateringsenhet – maj, juni/juli
KS 2019/0027

Anmälningssärenden

- Arbetsutskottets protokoll den 21 och 28 maj och den 18 juni 2019
KS 2018/1089
- Planutskottets protokoll den 21 maj och den 20 augusti 2019
KS 2018/1084
- Utskottet för integration och arbetsmarknads protokoll den 28 maj 2019
KS 2018/1088
- Revisorernas granskning av intrångsskydd
KS 2019/0735
- Revisorernas granskning av socialnämndens verksamhets- och
ekonomistyrning
KS 2019/0736
- Kalmar läns pensionskapitalförvaltning AB:s portföljrapport maj, juni och
juli 2019
KS 2019/0022
- Utdrag ur servicenämndens protokoll - Våtmarker
KS 2019/0766

MOTPART

Kalmar kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö's dom den 25 juni 2019 i mål nr 443-19

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725); fråga om
prövningstillstånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar inte prövningstillstånd. Förvaltningsrättens
avgörande står därför fast.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

För att kammarrätten ska pröva överklagandet krävs prövningstillstånd.

Prövningstillstånd ska meddelas om

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till (ändringsfall),
- det inte går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till utan att prövningstillstånd meddelas (granskningsfall),
- det är viktigt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (prejudikatfall)
eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (extraordinära fall).

Detta framgår av 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Kammarrätten har gått igenom allt material som finns i målet och kommit fram till att prövningstillstånd inte ska meddelas. Överklagandet kommer därför inte att prövas av kammarrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A (formulär 1).

Kammarrättsråden Anders Bengtsson (ordförande) och Anders Davidson (referent) har deltagit i avgörandet.

Föredragande: Peter Fomin

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

PARTER

Klagande

1. Brf Linblomman
c/o HSB Sydost
Box 502
391 25 Kalmar

2. Brf Tulpanen
Box 502
391 25 Kalmar

Motpart

Kalmar kommun
Box 611
391 26 Kalmar

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kalmar kommuns beslut 2019-03-25 i ärende nr KS 2019/0241, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten Sandås 2:7 m.fl., Kalmar kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Kalmar kommun beslutade den 25 mars 2019 att anta detaljplan för del av fastigheten Sandås 2:7 m. fl. Tegelviken. Syftet med detaljplanen är att förtäta bebyggelsen längs Stensbergsvägens norra del med bostäder och med möjlighet till centrumverksamheter i bottenplan.

Länsstyrelsen i Kalmar län beslutade den 22 april 2019 att inte överpröva kommunens beslut, enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Brf Lindblomman, ägare av fastigheten Oljeväxten 1, och Brf Tulpanen, ägare av fastigheten Tulpanen 7, har nu i en gemensam skrivelse överklagat kommunens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Brf Lindblomman och Brf Tulpanen (Föreningarna) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva den antagna detaljplanen. Till stöd för sitt överklagande har de anfört bland annat följande.

De framför de synpunkter som de framfört under samrådstiden och som de fortfarande anser medför påtaglig skada på deras fastigheter och för deras medlemmar.

Trafiksituationen på den trånga Idungatan upplevs redan idag belastad. Detta kommer att försämrats med fler lägenheter. I samrådsyttrande angavs att det inte var ett problem med snöröjningen, men det gavs inga tydliga lösningar och planbeskrivningen är inte uppdaterad.

Byggnationen i planförslaget är antingen för hög eller ligger för nära intilliggande bebyggelse. Den kommer att skugga deras fastigheter och minska de soltimmar som de har i lägenheterna. Detaljplanen bör på ett tydligt sätt redovisa att soltimmarna i deras lägenheter inte påverkas påtagligt.

Fastigheten Oljeväxten 1 är bebyggd enligt Miljöbyggnad nivå silver, där dagsljusinsläpp är en parameter. Därför är det extra viktigt att säkerställa att en byggnation i närheten inte påverkar deras fastighet på ett sådant sätt att miljöcertifieringen inte längre klaras.

De motsätter sig även bebyggelse på grönytan i kvarteret. Att bygga bort grönytor i staden istället för att fokusera på gråtor som redan tagits i anspråk är negativt både ur miljöperspektiv och för den sociala hållbarheten. Grönytorna bjuder in till träning, lek och umgänge, och öppnar upp för sociala möten utanför de sociala kontexterna. Grönytorna är även stadens potential till att nå miljömålen, se till att hot-spots undviks, samt att den naturliga dagvattenreningen fungerar. Denna potential bör inte byggas bort utan man bör fokusera på att se över parkeringssituationen och frigöra gråtor för ny bebyggelse.

Detaljplanen uppfyller, med hänvisning till ovanstående, inte lagkravet enligt 2 kap. 2-4 samt 6-7 §§ PBL och bör av denna anledning upphävas.

Markområdet används redan för det ändamål som det är mest lämpat för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Detaljplanen redovisar inte på vilket sätt den kommande användningen är ett mer lämpligt ändamål utifrån allmänhetens synpunkt.

Detaljplanen främjar endast bostadsbebyggelse och utvecklingen av bostadsbeståndet. Den gör det på bekostnad av den ändamålsenliga strukturen, grönområden i förhållande till bebyggd mark i området, den goda livsmiljön ur en social synpunkt, och god hushållning med grönytor. Därför uppfylls inte lagkravet.

Det är inte redovisat att marken ur allmän synpunkt är lämplig för ändamålet. De förstår behovet av nya bostäder i Kalmar men innan grönytor tas i anspråk bör det tydligt redovisas hur dessa värden ska ersättas för alla som redan bor och verkar i Kalmar och i området.

Trafiksituationen, parkeringssituationen och hanteringen av snö vid snöröjning för att undvika olyckor vid för smala vägar har inte redovisats på ett sätt som gör att lagkravet uppfylls.

Då bebyggelse placeras på en av få platser som uppfyller kravet på nära tillgång till grönområden samt lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse, uppfylls inte lagkravet.

DOMSKÄL

Av 1 kap. 2 § PBL följer att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Det är kommunen som, inom relativt vida ramar, avgör hur bebyggelsemiljön ska utformas i kommunen.

Vid överprövning av en kommuns beslut att anta en detaljplan ska mark- och miljödomstolen enligt 13 kap. 17 § första stycket PBL endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Om domstolen vid en prövning finner att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet som huvudregel upphävas i sin helhet, annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Delvis upphävande eller ändringar av beslutet får endast göras om kommunen har medgett det eller om det är fråga om ändringar av ringa betydelse.

Domstolens överprövning innebär i första hand en kontroll av att kommunens beslut ryms inom det handlingsutrymme som kommunen har enligt bestämmelserna i PBL och de krav som ställs på beslutsunderlag och beredningsförfarande. Om kommunens beslut ryms inom detta handlingsutrymme kommer de avvägningar som en kommun gjort mellan olika samhällsintressen inte att bli föremål för överprövning (se t.ex. prop. 2009/10:215 s. 88 samt MÖD 2014:12 och MÖD 2017:15).

Tillämpliga bestämmelser

Vid planläggningen ska enligt 2 kap. 1 § PBL både allmänna och enskilda intressen beaktas. Enligt 2 kap. 2 § PBL ska planläggning syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 3 § p. 5 PBL ska planläggning med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter främja bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.

Av 2 kap. 5 § PBL framgår att vid planläggning ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. möjligheterna att ordna trafik och förebygga bullerstörningar.

Enligt 2 kap. 6 § PBL ska vid planläggning, bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
2. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
3. åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,
4. behovet av hushållning med energi och vatten och av goda klimat- och hygienförhållanden,
5. möjligheterna att hantera avfall,
6. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Vid bl. a. planläggning ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

Enligt 2 kap. 7 § PBL ska vid planläggning, hänsyn tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns

1. gator och vägar,
2. torg,
3. parker och andra grönområden,
4. lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse, och
5. möjligheter att anordna en rimlig samhällsservice och kommersiell service.

Av 2 kap. 9 § PBL framgår att planläggning av markområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte får ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Enligt 4 kap. 36 § PBL ska en detaljplan bl. a. vara utformad med skälig hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Under förutsättning att planläggningen i handläggning och innehåll följer gällande lagstiftning och regelverk är det enligt 1 kap. 2 § PBL, kommunen som har beslutanderätt över vad och hur det ska planläggas inom dess område. Således bör stor vikt tillmätas de lämplighetsbedömningar som görs av kommunen, vilken också beskrivit sina avsikter i den antagna översiktsplanen. Tolkningen av de kvaliteter som omnämns i 2 kapitlets paragrafer och som de klagande hänvisar till, ligger därmed i stor utsträckning inom kommunens ansvar och rådighet att definiera.

Parkering och trafiksituation

De klagande har anfört att trafik- och parkeringssituationen inte har redovisats på ett tillfredställande sätt. Mark- och miljödomstolen anser dock att eventuella trafik- och parkeringsproblem inte är av sådant slag att de kan medföra olägenhet av betydande slag i enlighet med 2 kap. 9 § PBL. Mark- och miljödomstolen bedömer således att trafik- och parkeringssituationen, efter det att detaljplanen genomförts, är acceptabel.

Byggnadsstorlek och skuggning

De klagande har anfört att den nya bebyggelsen kommer att ha en negativ påverkan på deras fastigheter på grund av den föreslagna bebyggelsens storlek och närhet till deras bostäder vilket leder till oacceptabel skuggning, både avseende deras boendemiljö och den miljöklassning som deras egna byggnader fått vid uppförandet. Den miljöklassning som en av de klagande bostadsrättsföreningarna har erhållit på sin byggnad utgör inte en prövningsgrund i målet. Den nya bebyggelsen kommer att medföra en fysisk förändring av området och en ringa ökad skuggning på befintliga fastigheter. Mark- och miljödomstolen anser att viss ökad skuggning får tålas i en tätort som Kalmar. Vid denna bedömning beaktar domstolen särskilt att enligt praxis är förtätning i centrala delar av tätorter, innebärande bl.a. skydd sikt, skuggning och insyn något som närboende har att förvänta sig (Mark- och miljödomstolens dom den 18 februari 2019 i mål P 2029-18). De frågor som anförts rörande den fysiska utformningen, som hushöjder och exploateringsgrad, liksom lokalisering medför inte en sådan betydande olägenhet som avses i 2 kap. 9 § PBL.

Allmänna intressen och enskilda intressen

Domstolen noterar att Länsstyrelsen den 22 april 2019 har beslutat att inte överpröva kommunfullmäktiges beslut att anta nu aktuell detaljplan enligt 11 kap. 10 § PBL. Detta innebär bland annat att länsstyrelsen bedömt att detaljplanen tillgodoser riksintressena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken samt att bebyggelse inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

När enskilda åberopar allmänna intressen, blir prövningen i samband med ett överklagande begränsat (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 19 juni 2013 i mål P 11296-12). Vid en överprövning av kommunens beslut att anta en detaljplan, bör beslutet upphävas endast om kommunen gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen, eller motstående enskilda och allmänna intressen, samt om kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ytterligare bostäder. Den nu föreslagna bebyggelsen har på ett rimligt sätt anpassats till terrängförhållandena och omgivande bebyggelse. Av kommunens samrådsredogörelse och granskningsutlåtande framgår att kommunen bemött klagandens synpunkter under detaljplaneprocessen. Kommunens intresse av att planlägga området för ny bostadsbebyggelse ska vägas mot de klagandes intresse av att behålla området obebyggt. Mark- och miljödomstolen bedömer således att skälig hänsyn har tagits till berörda enskilda intressen i förhållande till andra enskilda intressen vid antagandet av den överklagade detaljplanen. Enligt domstolen har avvägning mellan aktuella intressen inte skett på ett sådant sätt att det kan anses stå i strid med plan- och bygglagen.

Sammanfattningsvis

Mark- och miljödomstolen anser att kommunen inte har gjort en felaktig bedömning i avvägningen mellan motstående allmänna och enskilda intressen samt att den inte överträtt sitt handlingsutrymme i frågorna. Vad klagandena har anfört om gjorda avvägningar och anpassning till befintlig bebyggelse utgör inte skäl för att mark- och miljödomstolen ska upphäva planbeslutet.

Sammantaget konstaterar mark- och miljödomstolen att vad som framförts av de klagande i målet inte utgör skäl för att upphäva kommunens beslut att anta detaljplanen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)
Överklagande senast den 2 september 2019.

Bengt Johansson

Mårten Dunér

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bengt Johansson, ordförande, och tekniska rådet Mårten Dunér. Föredragande har varit beredningsjurist Ewa Svensson.

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-03-25

ANKOM KALMAR KOMMUN SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN 2019 -04- 09
Diarienum 2019-3408

Kommunfullmäktige

§ 42

Detaljplan för del av Sandås 2:7 m fl Tegelviken

Dnr KS 2019/0241

VÄXJÖ TINGSRÄTT 4:3
INKOM: 2019-04-29 MÅLNR: P 2072-19 AKTBIL: 2

Handlingar

Utdrag ur samhällsbyggnadsnämndens protokoll den 21 februari 2019, § 31.

Samhällsbyggnadskontorets skrivelse den 21 februari 2019.

Granskningsutlåtande den 21 februari 2019.

Samrådsredogörelse den 21 november 2018.

Planbeskrivning rev. den 21 februari 2019.

Plankarta.

Kommunstyrelsens protokoll den 5 mars 2019, § 56.

Bakgrund

Avsikten med detaljplanen är att skapa förutsättningar att förtäta bebyggelsen längs Stensbergsvägens norra del med bostäder och med möjlighet till centrumverksamheter på ett sätt som passar in i omgivningen. Bebyggelsen syftar till att ge ett stadsmässigt intryck genom att vara placerad nära Stensbergsvägen och möjlighet finns för centrumverksamheter i bottenplan.

Kommunstyrelsen har föreslagit att kommunfullmäktige antar förslag till detaljplan.

Överläggning

Under överläggningen föreslår Annica Carlsson Wistedt (MP) att kommunfullmäktige ska bifalla kommunstyrelsens förslag.

Sedan överläggningen avslutats beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslut

Kommunfullmäktige antar detaljplan för del av fastigheten Sandås 2:7 m.fl., Tegelviken.

Kommunfullmäktige**UTDRAG**

Sammanträdesdatum
2019-03-25

Protokollsanteckning

Ledamöterna från MP redovisar en protokollsanteckning enligt följande:

”Vi ställer oss bakom aktuell detaljplan eftersom den uppfyller många av våra mål för nybyggnation i Kalmar kommun.

- Nya bostäder i ett område där många kommer att kunna gå/cykla/åka kollektivt
- Blandad bebyggelse – genom att man skapar förutsättningar för annan verksamhet än bostäder i bottenplan
- Närhet till grönområde finns för både nuvarande och tillkommande invånare
- Möjligheter till fler hyresrätter (regleras ej i detaljplanen)
- Lokalt omhändertagande av dagvatten vilket är viktigt för att förbättra situationen i Kalmarsund.

Den planerade takterrassen innebär också en möjlighet för lite mera växtlighet. När staden förtätas är det den här typen av smarta lösningar som takterrasser och vertikala trädgårdar som krävs.

Det vi saknar är en vilja att i exploateringsfasen villkora med bebyggelse av trä, krav på energisnåla byggnader och lokal energiproduktion. Vi anser också att en eventuell förlust av träd i och med exploateringen bör ersättas i det absoluta närområdet.”

Sekreterare

Jonas Sverkén

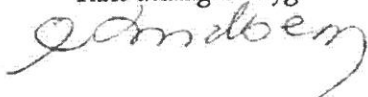
Justeras

Roger Kaliff
ordförande

Nasim Malik

John Wahlgren

Rätt utdraget intygar

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Kommunledningskontoret
Kalmar kommun
Box 611
391 26 Kalmar

KALMAR KOMMUN Kommunledningskontoret Kansliet	
2019 -03- 27	
Diarienummer	Diariplanbeteckn

Medborgarförslag till Kalmar kommun

1 – Dagligen ser jag bilar som kör i fel riktning på Norra Långgatan mellan Västra Sjögatan och Östra Sjögatan. Kör man på Västra Sjögatan och ska in på Norra Långgatan finns en liten skylt på högra sidan som visar att motorfordonstrafik är förbjuden. Det verkar som om bilförare inte uppmärksammar denna skylt och detta måste åtgärdas med bättre skyltning. Motorfordonsförbudet ignoreras av privatförare, taxibilar och lastbilar.

Har själv talat med förare som kör i felaktig färdriktning och får till svar att det är närmare att köra där än att fortsätta ner till Södra Långgatan och därefter köra Östra Sjögatan tillbaka.

Förslag: Tydligare skyltning om förbud för motorfordon alt ändra så att bilar får köra i bägge riktningarna på Norra Långgatan mellan Västra och Östra Sjögatan.

2- Samma problem finns på Fiskaregatan mellan Västra Sjögatan och Kaggensgatan. Bilar kör kontinuerligt i felaktig riktning.

Förslag: Bättre skyltning vid infarten till Fiskaregatan vid Kaggensgatan. Dessa små skyltar på högra sidan verkar inte uppmärksammas av bilister.

3 – Vid Varvsdockan på norra sidan längs med Varvsdockan är fordonstrafik förbjuden vilket innebär cykelförbud. Det är ok att cykla på hela Varvsholmen längs med husen förutom Varvsdockan.

Förslag: Byt skylten med fordonstrafik förbjuden till motorfordonstrafik förbjuden.

Bästa hälsningar

Ulf Warreback

ulf.warreback@outlook.com

Utbildningsnämnden

§ 53

Svar på motion ”Teckenspråkig profil i förskola och grundskola”

Dnr UN 2019/0277

Handlingar

- Motion från Moderaterna Kalmar kommun.
- Förvaltningskontorets skrivelse 2019-05-29.

Bakgrund

Moderaterna Kalmar kommun föreslår i motion att kommunfullmäktige ska besluta att Kalmar kommun ska möjliggöra skolgång för döva och hörselskadade barn genom en skola med teckenspråkig profil, från förskola till och med högstadiet.

Förvaltningskontoret har tagit fram ett förslag till yttrande över motionen som sammanfattningsvis innebär att utbildningsnämnden i dagsläget inte inför en teckenspråkig profil från förskolan till och med högstadiet.

Utbildningsförvaltningen kommer även fortsättningsvis arbeta med insatser för att möta barn och elever oavsett funktionsnedsättning, samt utbilda personalgrupper i förskola, sär- och grundskola inom t.ex. TAKK samt bedriva hörselgruppen, teckenspråksundervisning och handleda personalgrupper.

Förvaltningskontoret föreslår utbildningsnämnden besluta att yttrandet ska utgöra svar på Moderaternas motion om en teckenspråkig profil i förskola och grundskola.

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Kommunfullmäktige beslutar att utbildningsnämndens yttrande ska utgöra svar på Moderaternas motion om en teckenspråkig profil i förskola och grundskola.

Motionen ska härmed anses vara besvarad.

Protokollsanteckning

Fredrik Sjömar (KD) lämnar följande protokollsanteckning:

”Jag stödjer motionens andemening och syfte. Ingen av oss vill se elever och dess familjer lämna Kalmar för att få tillgång till den skolgång de behöver.

Utbildningsnämnden**UTDRAG**

Sammanträdesdatum
2019-08-28

Faktum är dock att Specialpedagogiska Skolmyndighetens skolor erbjuder något som kommunen varken kan eller kommer att kunna erbjuda och att vissa elever är i behov av just detta. Det finns en anledning till att dessa statliga specialskolor finns. Kommunen bör istället inrikta sig på att ge allt det stöd och anpassning man bara kan inom sin verksamhet, och redan idag sker ett viktigt arbete i Kalmar. Det handlar bland annat om att ge stöd i undervisning och vidareutbilda personal i teckenspråk eller tecken som kompletterande metod. Den hörselgrupp som finns är också viktig. Kristdemokraterna är också öppna för att, om intresse och underlag finns, exempelvis åter öppna den teckenspråkiga förskoleavdelning som tidigare funnits.”

Sekreterare

Iréne Jonsson

Justeras

Lasse Johansson
Ordförande

Alexander Högberg

2019 -06- 05

Diarienummer	Diarietplanbeteckn
KS2019/0660	02.01

Medborgarförslag.

Vi i A-klassen på Tullbroskolan brukar promenera runt fängelset och vi ser så mycket skräp runt Systraströmmen.

Vårt förslag är att sätta upp papperskorgar vid bron.

Hälsningar A-klassen på Tullbroskolan

genom Åsa Johnsson och Maria Borgebrand

*Maria Borgebrand
Åsa Johnsson*

*Särskolan A-klassen
Tullbroskolan
Tullslätten 2
392 33 Kalmar*

Tel: 0480-45 33 75

maria.borgebrand@kalmar.se

2019 -06- 05

Diarinumner

KS2019/0680

Diarieplanbeteckn

02.04

Medborgarförslag

Vi i A-klassen på Tullbroskolan brukar promenera i Stadsparken. I går såg vi att man kastade blomsterlökar.

Vi tycker det är slöseri att alla blomsterlökar slängs när blommorna blommat över.

Vårt förslag är att man säljer lökarna i växthusen på Skälby, eller sätter upp en skylt att man får plocka lökar gratis.

Hälsningar A-klassen på Tullbroskolan

genom Åsa Johnsson och Maria Borgebrand

*Maria Borgebrand
Åsa Johnsson*

Särskolan A-klassen

Tullbroskolan

Tullslätten 2

392 33 Kalmar

Tel: 0480-45 3375

maria.borgebrand@kalmar.se

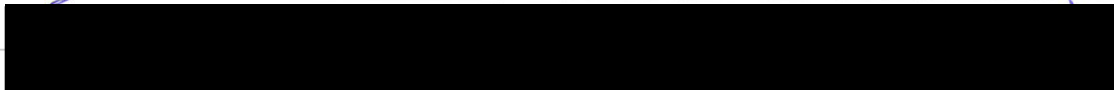
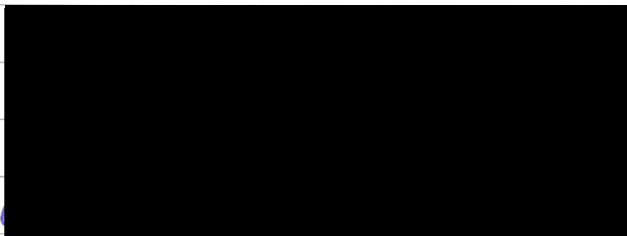
Medborgarförslaget

29/7-19

Hej! jag heter Elis Högström och är 11 år och bor i Rinkabyholm. Jag älskar att hoppa studsmatta och känner många som också älskar det och vi skulle gärna vilja ha en trampolinpark typ Xoump eller Bounce i Kalmat.

med vänlig hälsning
Elis

KALMAR KOMMUN Kommunledningskontoret Kansliet	
2019-07-31	
Diarienummer KS2019/0837	Diarietplanbeteckn 02.04

Från: Fredrik [REDACTED]
Skickat: den 27 juli 2019 14:59
Ämne: Re: Medborgarförslag

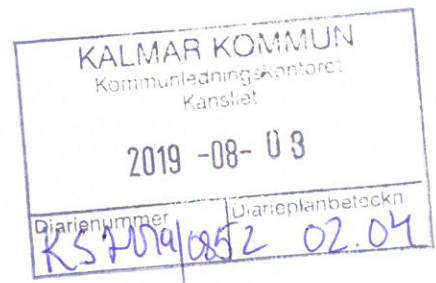
KALMAR KOMMUN Kommunledning:Kontoret Kansliet	
2019 -08- 07	
Diarienummer	ansökanbeteckn
KS2019/0857	02.04

Önskar lämna följande förslag; Jag är personlig assistent åt en rullstolsburen kvinna som bor på kvarnholmen. Vi upplever att Kaggensgatan från storgatan ner till baronen är i riktigt dåligt rullstolsskick. Trottoarerna är väl hyfsade, men dessa lutar ordentligt ut mot gatan. Mitt förslag är att anlägga en "mittbana" för rullstolar och barnvagnar på detta stråk. Gärna i den tjusiga stenen som nyligen lagts på nya trottoaren storgatan mellan östra Sjögatan och Landshövdingegatan. Hoppas på bifall.

Mvh
Fredrik Kjellberg

Min adress är ;Drottning [REDACTED] 500647.

Medborgarförslag

Jag är boende på Unionsgatan i Kalmar och har dagligen nu i sommar sett förare körandes från Kvarnholmen missa väjningsplikten vid järnvägs korsningen vid Saga Biografen/Frasses.

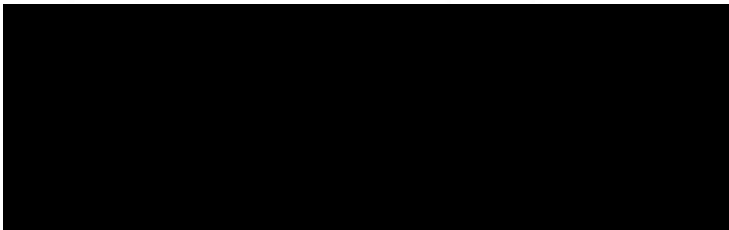
Att det inte har smällt är rena underverket!

För att uppmärksamma väjningspliktskylten föreslår jag två åtgärder:

- Sätt upp en blinkande varningslampa över väjningspliktskylten.
- Varna redan 100 meter innan att väjningsplikt gäller!

Typ: Var uppmärksam! Väjningsplikt gäller om 100 meter!

Patric

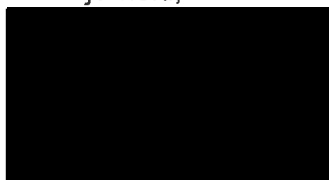

Hej!

Kalmar orienteringsklubb har sin klubbstuga vid Tingby friluftsområde. Klubbstugan och motionsspåret med omgivning är välbesökta både av medlemmar inom Kalmar OK samt av allmänheten. Parkeringen utgörs idag av en grusplan med varierande kvalitet. Klubben önskar via undertecknad genom detta medborgarförslag att få parkeringen asfalterad. Återkom gärna om något är oklart.

Med vänlig hälsning,
Kalmar OK genom

Olle Björneld,

Olle Björneld

Kalmar 14/8-2019

Olle Björneld

Ort och datum

2019 -08- 26

Diarienummer

KS2019/

Diarienummer

02.04

10887

MEDBORGARFÖRSLAG

Bevara en del, ersätta simhallen med en bassäng.

Hej,

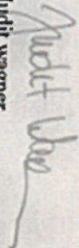
nu när kommunen ska bygga ny simhall utanför staden vill jag föreslå att en bassäng ska vara kvar i stadens centrum.

Orsak och behov

- många pensionärer behöver röra på sig i form av skonsam träning, dvs simning
 - Vi är många
 - vi kör inte bil av miljö eller hälsoskäl, så vi kan svårtigen komma ut till den nya simhallen.
- Förslag
- En bevarad eller ny bassäng kan vara av enkel slag.
 - Eventuellt kunde det kombineras med lasarettets befintliga varmbassäng eller annan lämplig tillägg till redan befintlig badplats.

Vänligen,

Judit wagner

Kalmar 23.8.2019

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

KALMAR KOMMUN Kommunledning/kontoret Kansliet	
2019 -08- 27	
Diarienummer	Diarienummersökn

Kalmar kommun Ankom
2019 -08- 27

Motion

Slöjförbud i förskolan och grundskolan.

Sverige som anses vara ett av världens mest jämställda länder bör inte vara ett land där flickor i grundskolan förväntas klä sig annorlunda till förmån för deras religion. I synnerhet inte då syftet tycks vara att särskilja dem från pojkarna som inte har samma religiösa krav på klädsel. Bärandet av slöja strider mot elevers rättigheter, mot svenska grundläggande värderingar och dessutom mot barnkonventionen, som bland annat föreskriver att alla barn har lika värde, lika rättigheter och inte får diskrimineras.

I Sverige beräknas att över 100000 barn bedöms riskera leva under hedersförtryck. Slöjan signalerar på ett tydligt sätt en ojämlikhet mellan flickor och pojkar då enbart flickor drabbas religiösa krav. Sarah Mohammad, människorättsaktivist och hedersdoktor vid Linköpings Universitet samt grundare av föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime säger om slöjan som symbol för förtrycket, "Flickor trakasseras, kontrolleras och spottas på om de inte har slöja. Den ska signalera att man är ren och kysk- de som inte bär den är smutsiga och vilken man som helst kan ta dem". Hon säger vidare: "Låt barnen vara barn, låt dem vara fria från religiösa dogmer, låt dem tänka som fria individer" Hon säger vidare " Slöjan är inget klädesplagg, det är ett verktyg för att objektifiera kvinnan som underställd mannen, alltså totalt i strid med allt Sverige står för på jämställdhetsområdet.

I många fall är utgångspunkten att beslöjning handlar om kyskhet, heder eller att dölja sina behag. Detta sänder i förlängningen signaler om ett slags sexualisering av barn.

I läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet står bl a om skolans uppdrag att: "Skolan ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla människor, oberoende av könstillhörighet. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse av hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor." Sverigedemokraterna vill därför arbeta för att förbjuda värderingsstyrd slöja inom förskolan och grundskolan.

Detta är en fråga som handlar mycket mer än valet av kläder, det är en fråga om jämställdhet och vilka värderingar vi bör ha i Sverige och i den svenska skolan. Genom att låta skolan vara en neutral plats där alla barn ska känna sig trygga i att villkoren är samma för alla, oavsett kön, religion eller etnicitet.

Mot bakgrunden av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att uppdra åt utbildningsnämnden att införa ett förbud mot värderingsstyrda slöjor i Kalmar kommuns grundskolor och förskolor samt fritidshem.

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson
SD-ledamot i kommunfullmäktige.

Motion från Carl-Henrik Sölvinger (L)

Meröppna vår bibliotek

Meröppet på bibliotek handlar om att låntagare ges tillgång till biblioteket och utlån även på tider då personal inte finns på plats. Syftet är att erbjuda medborgare bättre tillgång till våra bibliotek och uppmuntra läsning.

Södermøre har under lång tid arbetat med frågan om meröppna bibliotek. Det är idag bara det nyrenoverade biblioteket i Hagby som är kommunens enda meröppna bibliotek. Planer inom Södermøre kommundel finns på att meröppna fler bibliotek i bl.a. Ljungbyholm och Påryd.

För att ge en bättre tillgänglighet vid framförallt våra mindre biblioteksfilialer behöver frågan om meröppet bli ett kommunövergripande uppdrag. Målet med meröppet bör vara att kunna erbjuda samma tillgänglighet som huvudbiblioteket vid samtliga filialer.

Meröppna bibliotek ligger väl i linje med kommunens ambitioner gällande digitalisering och användande av ny teknik till gagn för medborgarna. Det ligger också väl i linje med de skrivningar som finns i verksamhetsplanen för 2019-2021 gällande cirkulär konsumtion och majoritetens inriktning att öka invånarnas möjlighet att låna.

Med anledning av ovanstående förslår jag fullmäktige besluta att:

Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram en tidsatt och kostnadsberäknad handlingsplan för att meröppna biblioteksfilialerna i hela Kalmar kommun.

Carl-Henrik Sölvinger (L)

Motion

Aktiva åtgärder för att motverka drogmissbruk och drogkultur i skolan.

På fullmäktigemötet den 17 juni i år behandlades en motion från Mats Nyblom(s) om narkotikavandningen bland ungdomar Kalmar. Motionen antogs i sin helhet (endast liberalerna var emot). Bl a föreslogs att fullmäktige kraftfullt tar ställning för att ungdomars rätt att växa upp i ett narkotikafritt samhälle. Sverigedemokraterna vill därför föreslå åtgärder mot missbruket med ett aktivt förebyggande arbete och insatser redan i tidig ålder. Här spelar skolan en central roll. Skolan har regelbunden och omfattande kontakt med unga och utgör ett naturligt forum för att arbeta med både förebyggande insatser för att begränsa användning och spridning av droger samt med att tidigt upptäcka och hjälpa elever som brukar narkotika. Här är obligatoriska drogtester och utbyggd skolhälsovård viktiga verktyg för att upptäcka riskbeteenden, vilket möjliggör mer framgångsrika behandlingsinsatser. Skolan bör även tillåtas ingripa vid behov och samhället markera mot droger i högre grad än idag så att grupstrycket att testa narkotika och andra droger bland elever minskar. Det är också viktigt med ökad kompetens i beroendelära bland skolans anställda.

Naturligtvis behövs vård och stöd för de som fastnat i missbruk och beroende, för att inte tala om brottsbekämpande insatser från polis och tull.

Men ska vi på allvar komma till rätta med det växande problemet är det helt avgörande att fokus ligger på prevention och tidig upptäckt.

Sverigedemokraterna föreslår därför :

att fullmäktige i Kalmar beslutar att ge utbildningsnämnden i uppdrag att genomföra drogtester på kommunens grundskolor och i samband med det förstärka skolhälsovården med de resurser som kan krävas.

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson

SD-ledamot i fullmäktige

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Motion

Om skriftligt omdöme i terminsbetygen

Många lärare och andra vittnar om att i dagens skola råder en brist på ordning. Lärare och annan skolpersonal lägger ner mycket arbete och tid för att skapa en bra och lugn arbetsmiljö för att kunna genomföra de pedagogiska målen.

Det finns inget i skollagen som redan idag hindrar rektorer från att använda ordningsomdömen på sin skola. Vi vill att Kalmar ska ligga i framkant att nyttja denna möjlighet till ordningsomdömen. Vi tror att detta skulle leda till en bättre skolmiljö och bättre skolresultat för Kalmars elever.

Vi är medvetna om att detta inte är en heltäckande lösning på ordningsproblemen, men det sänder tydliga signaler till elever och föräldrar med att vi kräver en trivsamt skolmiljö för alla parter.

Ordningsomdömen tydliggör för eleverna om vilket beteende som förväntas av dem i skolan. De disciplinproblem som finns i skolan kan endast motverkas genom att vuxna förmedlar till eleverna vilket beteende som är önskvärt i skolan.

Ordningsomdömen är ett sätt att kommunicera ut vilka regler som gäller i skolan. Bristen på disciplin och struktur i skolan slår hårdast mot barn i socioekonomiskt utsatta områden. Vårt grannland Finland har bibehållit ordningsomdömen och den finska skolan har inte alls samma problem med ordning som den svenska skolan har.

Ordningsomdömen behöver inte vara godtyckliga. Skolan har redan idag ordningsregler. Ordningsomdömen kan kopplas till dessa ordningsregler och helt enkelt beskriva hur eleven har följt eller inte följt ordningsreglerna. Det är inte heller avsikten att det ska finnas en koppling mellan ordningsomdömen och betygen.

Sverigedemokraterna föreslår kommunfullmäktig besluta:

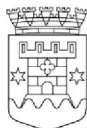
- att uppdra åt utbildningsnämnden hur ordningsomdömen kan införas i Kalmar kommuns grundskolor

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson
SD-ledamot i fullmäktige.

Befintliga grillplatser i Kalmar kommun

Ljungnäs bad - 1st
Värsnäs bad – 2st
Värsnäs Motionsspår –1st
Norrlidsbadet – 1st
Jutnabbens bad – 1st
Svinö hundbad – 1st
Svinö bad – 1st
Svinö Vinskydd – 1st
Tallhagens bad – 1st
K-parksbad -1st
Långviksbad - 3st
Stensö bad - 5st
Stensö Hundbad - 1st
Ekö Bad – 1st
Oletveten – 1st
Trekanten motionsspår – 1st
Vandringsleder – ett flertal
Smedby Motionsspår – 3st
Stenö Vinskydd västra sidan – 1st

Läckeby motionsspår – 1st

Lindö – 1st

Servicenämnden

§ 75

Medborgarförslag om att kommunen anordnar grillplatser där det finns kol gratis för grillning

Dnr SFN 2019/0063

Handlingar

Förvaltningens skrivelse 2019-04-03
Befintliga grillplatser i Kalmar kommun
Medborgarförslag om att kommunen anordnar grillplatser där det finns gratis kol för grillning

Bakgrund

Förslagsställaren föreslår att Kalmar kommun anordnar grillplatser där det finns kol gratis för grillning. Platserna som väljs ut bör vara attraktiva och spridas.

Yttrande

Kalmar kommuns produktionsavdelning har i dagsläget 31 grillplatser runt om i kommunen. Därtill finns ett flertal platser för grillning längst kommunens vandringsleder.

Idag handhar serviceförvaltningen skötseln av befintliga grillplatser genom att cirka en gång i veckan städa upp och tömma papperskorgar på platserna.

Att använda befintliga grillplatser och förse dessa med kol skulle innebära ett ökat krav på tillsyn samt frakt av kol. Platserna ligger inte i nära anslutning till några av förvaltningens depåer vilket medför både stor tidsmässig åtgång och en miljöpåverkan.

Att bygga nya grillplatser skulle förutom ovanstående beskrivning också medföra kostnader för byggnation och utöka underhållsbehovet till fler platser än som finns idag. Vid byggnation av nya platser finns det också ett flertal andra parametrar att ta hänsyn till så som exempelvis tillgänglighet enligt kommunens kommande lokala funktionshinderstrategi.

Servicenämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-05-22

Vid ett genomförande av medborgarförslaget behöver förvaltningen också se över hur kolet ska förvaras. Under högsäsong då åtgången kan beräknas vara större krävs det en större form av förvaring vilket medför krav på bygglov.

Förvaltningens produktionsavdelning har en budget att förhålla sig till som idag inte tillåter kostnader som detta skulle medföra. Både inköp av själva kolet men framförallt byggnation och de resurser som krävs finns inte i befintlig budget.

Ett genomförande av medborgarförslaget skulle innebära att förvaltningens produktionsavdelning behöver göra en omprioritering av nuvarande åtaganden.

Överläggning

Sammanträdet ajourneras för att förslagsställaren ska få yttra sig i ärendet.

Mötet återupptas och sedan överläggningen avslutas beslutar servicenämnden i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslut

Servicenämnden beslutar att avslå medborgarförslaget och anta förvaltningens yttrande som sitt egna.

Sekreterare

Marcus Kindahl

Justeras

Johanna Petersson
ordförande

Fredrik Lindström

Servicenämnden

§ 76

Medborgarförslag om gatsten, trappstegen till gamla vattentornet

Dnr SFN 2019/0068

Handlingar

Förvaltningens förslag 2019-04-02

Medborgarförslag om gatsten, trappstegen till gamla vattentornet

Bakgrund

Förslagsställaren föreslår i medborgarförslaget att trappstegen upp till gamla vattentornet ska få en ny gestaltning där nuvarande underlag, grus, byts ut mot gatsten.

Yttrande

Serviceförvaltningen arbetar tillsammans med samhällsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret för att med befintlig budget gestalta staden.

En ny gestaltning av trappan till gamla vattentornet och arbetet med densamma skulle falla inom serviceförvaltningens befintliga budgetramar. Arbetet kräver schaktning och då det inte är möjligt att använda maskin till mer än en begränsad del för detta i området kommer det krävas omfattande handschakt, uppskattningsvis behöver 25 av de 35 kvadratmeterna som omfattas schaktas för hand.

Förutsatt att arbetet inte stöter på komplikationer, exempelvis i form av stora stenmassor, beräknas arbetskostnaden uppgå till cirka 120 000 kronor.

Till arbetskostnaden tillkommer kostnad för stenen om cirka 35 000 – 40 000 kronor vilket gör att totalkostnaden för gestaltningen beräknas uppgå till cirka 160 000 kronor.

Då arbetet görs i direkt anslutning till befintligt befästning finns också det kulturhistoriska perspektivet att ta hänsyn till. Serviceförvaltningen bör innan ett arbete startar tillsammans med länsmuseet och länsstyrelsen utreda konsekvenserna för befintlig mur vid schaktning, därefter ska också tillstånd för arbetet sökas. Det är viktigt att beakta att detta arbete tidigare visat sig vara omfattande och arbete för detta är inte medräknat i tidigare beskrivna kostnader.

Servicenämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-05-22

Som exempel på liknande arbete nämns i medborgarförslaget arbetet med stadsmuren, kavaljeren. Det är viktigt att påpeka att det är ett omfattande projekt som möjliggjorts efter bidrag från riksantikvarieämbetet med syfte att bevara historiska värden. Det arbetet är utfört av en upphandlad entreprenör.

Förvaltningen har i dagsläget inte kostnadstäckning för detta inom befintlig budget. Det bör också poängteras att förvaltningens produktionsavdelnings resurser i dagsläget fokuserar på skötsel av befintliga ytor och inom kort förberedelse för sommarens alla evenemang. Ett genomförande av medborgarförslaget kommer innebära behov av omprioriteringar i befintlig verksamhetsplan.

Beslut

Servicenämnden beslutar avslå medborgarförslaget och att anta förvaltningens yttrande som sitt egna. Servicenämnden anser därmed att medborgarförslaget är besvarat.

Sekreterare

Marcus Kindahl

Justeras

Johanna Petersson
ordförande

Fredrik Lindström

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 100

Medborgarförslag gällande en hundrastgård på södra området i Kalmar, förslag Kalmarsundsparken, 2019-0486

Dnr SBN 2019/0247

Handlingar

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 10 april 2019

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit den 28 april 2019 med förslag om att en hundrastgård byggs på södra området i Kalmar. Förslagsställaren framhåller att södra området är ett väldigt hundtätt område och att avsaknaden av en hundrastgård ofta kommer upp i dialog mellan hundägare.

De senaste åren har det inkommit flera medborgarförslag och önskemål om hundrastgårdar. Av denna anledning har frågan om potentiella platser utretts på uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden. I detta arbete har sju platser identifierats och de har även bedömts utifrån kriterier såsom närhet till naturområden, parkeringsmöjligheter, kollektivtrafik, nära bostadsområde m.m. Av de sju platserna har tre prioriterats för fortsatt arbete i ett första skede. Dessa är Lindsdal, Smedby och Kalmarsundsparken.

Medborgarförslaget ligger helt i linje med utredningen om en hundrastgård i Kalmarsundsparken. Hundrastgården i Kalmarsundsparken blir först ut och finansiering tas från avsatta årliga medel för parkutveckling. Hundrastgården beräknas kunna stå färdig under 2020 men innan start av byggnation skall utredning genomföras av markmiljö, geologi m.m. och parallellt skall en medborgardialog genomföras.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att samhällsbyggnadskontorets yttrande ska utgöra svar på medborgarförslaget om en hundrastgård på södra området i Kalmar.

Medborgarförslaget ska härmed anses besvarat.

Samhällsbyggnadsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-06-19

Sekreterare

Monica Helgesson

Justeras

Mattias Adolfson
ordförande

Lizzie Gandskog

Handläggare
Kerstin Parker
Edyta Krawus

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-04-10

Ärendebeteckning
SBN 2019/0247

Samhällsbyggnadsnämnden

Medborgarförslag gällande en hundrastgård på södra området i Kalmar, förslag Kalmar-sundsparken, 2019-0486

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att samhällsbyggnadskontorets yttrande ska utgöra svar på medborgarförslaget om en hundrastgård på södra området i Kalmar.

Medborgarförslaget ska härmed anses besvarat.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit 28 april 2019 med förslag om att en hundrastgård byggs på södra området i Kalmar. Förslagsställaren framhåller att södra området är ett väldigt hundtätt område och att avsaknaden av en hundrastgård ofta kommer upp i dialog mellan hundägare.

Yttrande

De senaste åren har det inkommit flera medborgarförslag och önskemål om hundrastgårdar. Av denna anledning har frågan om potentiella platser utretts på uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden. I detta arbete har sju platser identifierats och de har även bedömts utifrån kriterier såsom närhet till naturområden, parkeringsmöjligheter, kollektivtrafik, nära bostadsområde m.m. Av de sju platserna har tre prioriterats för fortsatt arbete i ett första skede. Dessa är Lindsdal, Smedby och Kalmarsundsparken.

Medborgarförslaget ligger helt i linje med utredningen om en hundrastgård i Kalmarsundsparken. Hundrastgården i Kalmarsundsparken blir först ut och finansiering tas från avsatta årliga medel för parkutveckling. Hundrastgården beräknas kunna stå färdig under 2020 men innan start av byggnation skall utredning genomföras av markmiljö, geologi m.m. och parallellt skall en medborgardialog genomföras.

Johan Wendell
Förvaltningschef

Bilagor
Medborgarförslag

Granskning av intrångsskydd

Kalmar kommun

2019-06-19

Projektledare

Gustav Blockert och Mina Nadjafi

Projektmedlemmar

Alexander Mattsson

Viktor Persson

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	2
Bakgrund	2
Syfte och Revisionsfråga/-or	2
Revisionskriterier	2
Kontrollmål	3
Avgränsning	3
Nominerade system	3
Metod	3
Faktiskt genomförande	3
Iakttagelser	4
Finns verktyg och processer för att upptäcka en eventuell attack och är de implementerade och fungerar de på ett tillfredsställande sätt?	4
Hanteras icke önskvärda incidenter på ett ändamålsenligt sätt?	4
Är säkerheten avseende intrång av interna och externa aktörer tillfredsställande?	4
Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning i frågor kring den övergripande IT-säkerheten?	5
Finns styrande dokument, så som policy och riktlinjer för IT-säkerhet?	5
Revisionell bedömning	7
Bedömningar mot kontrollmål	7
Rekommendationer	8
Bilagor	9

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen skall granska styrelser, nämnder och fasta fullmäktigeberedningar.

Kommunstyrelse och facknämnder skall förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisorerna har uppmärksammat att risker och hot från det framväxande digitala landskapet, s.k. cyberrisker, får ökande uppmärksamhet från både företag och myndigheter. Detta främst orsakat av de senaste årens snabba digitala utveckling med följande exponering mot Internet samt ökad användning av smartphones och andra bärbara enheter hos medarbetare, både privat och i yrkeslivet. Ökad aktivitet bland kriminella och andra antagonistiska aktörer bidrar också starkt till den växande hot-bilden.

Man har från såväl näringsliv som offentlig sektor insett att den hot- och riskbild som växer fram behöver tolkas och göras begriplig så att relevanta och balanserade motåtgärder kan vidtas. I grund och botten handlar det om behovet att skydda sig mot angripare som oavbrutet arbetar för att hitta nya vägar att stjäla, förstöra eller på annat sätt manipulera informationstillgångar eller informationsinfrastruktur.

Revisorerna har i sin riskanalys för 2019 bedömt att det finns en risk att kommunstyrelsen inte har säkerställt att den tekniska IT-säkerheten är tillfredsställande gällande obehörigt intrång och har därför gett PwC ett uppdrag att granska området.

Syfte och Revisionsfråga

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga:

Har kommunstyrelsen säkerställt att Kalmar kommuns nuvarande tekniska IT-säkerhet är tillräcklig och tillfredsställande för att reducera risker för obehörigt intrång till en acceptabel nivå?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgörs av nedanstående:

- Kommunallagen
- Budget 2019
- IT-styrdokument
- IT-teknisk dokumentation

Kontrollmål

Följande kontrollfrågor har använts vid granskningen för att besvara revisionsfrågan:

Finns verktyg och processer för att upptäcka en eventuell attack och är de implementerade och fungerar de på ett tillfredsställande sätt?

Hanteras icke önskvärda incidenter på ett ändamålsenligt sätt?

Är säkerheten avseende intrång av interna och externa aktörer tillfredsställande?

Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning i frågor kring den övergripande IT-säkerheten?

Finns styrande dokument, så som policy och riktlinjer för IT-säkerhet?

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen till år 2019 samt till granskningens kontrollfrågor, samt att testerna utförs både från utsidan och från insidan.

Nominerade system

Alla system på Kalmar kommuns interna samt externa nätverk ansågs vara nominerade system och således inom ramen för tekniska tester.

Metod

Vid granskning av intrångsskydd används PwC:s koncept Cybersecurity assessment. Detta koncept innebär genomgång av systemuppsättning och tekniska tester mot Kalmar kommuns IT-miljö. Genom en intern och extern penetrationstest går kommuns tekniska miljö igenom och eventuella brister identifieras. Testerna utförs både från insidan och utsidan.

Faktiskt genomförande

Granskning av intrångsskydd hos Kalmar kommun har genomförts dels genom intrångstest och dels genom analys av kommunens dokumentation. Huruvida den för granskningen relevanta dokumentationen är uppdaterad och löpande revideras enligt god praxis har varit av särskilt intresse.

Intrångstestet har genomförts i följande delar:

- Informationsinsamling - nätverk, system och rutiner har kartlagts i möjligaste mån. Kritiska system och data har identifierats för att möjliggöra en värdering av sårbarhetens potential, det vill säga svårighetsgraden i intrångsförsöket i relation till den förmodade skadan.
- Tekniska tester - sårbarheter har eftersökts på identifierade system. Identifierade sårbarheter har använts i syfte att skapa utökade användarrättigheter och i förlängningen för att testa att utläsa känslig information.
- Rapportering - resultatet av informationsinsamlingen och de tekniska testerna har sammanställts och bedömts. Intrångstester, beskrivning av sårbarheter och slutsatser har sammanställts i en teknisk rapport som delas med Kalmar kommun.

Iakttagelser

Finns verktyg och processer för att upptäcka en eventuell attack och är de implementerade och fungerar de på ett tillfredsställande sätt?

Iakttagelser

[Redacted text block]

Hanteras icke önskvärda incidenter på ett ändamålsenligt sätt?

Iakttagelser

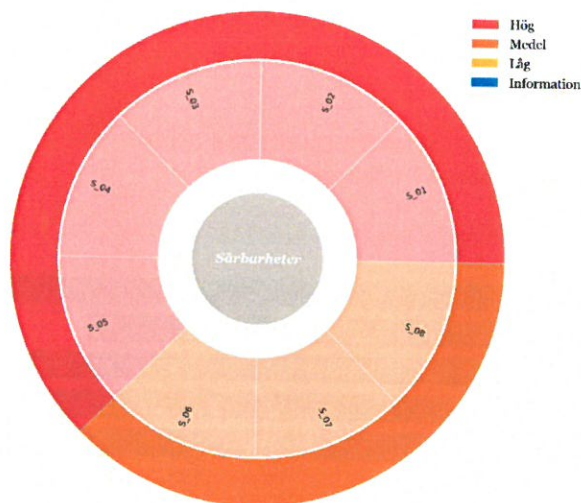
Kommunens dokument *Incidenthantering - Rutin och process daterad april 2015*, redogör för kommunens arbete med att hantera icke önskvärda incidenter. Dokumentet redovisar även för ansvarsområden och processflöden vad gäller hantering av incidenter. Syftet med incidenthantering beskrivs vara att återställa fel eller avbrott till normal drift så snart som möjligt för att minimera påverkan på verksamheten. [Redacted text block]

[Redacted text block]

Är säkerheten avseende intrång av interna och externa aktörer tillfredsställande?

Iakttagelser

[Redacted text block]

Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning i frågor kring den övergripande IT-säkerheten?

Iakttagelser

I kommunens informationssäkerhetspolicy beskrivs att det övergripande ansvaret för informationssäkerheten i kommunen vilar på kommunstyrelsen. Ansvaret följer därefter det delegerade verksamhetsansvaret ut i alla nivåer. Policyn uppger att ledningens engagemang i arbetet är en avgörande faktor.

Det finns även en tydligt dokumenterad roll- och ansvarsfördelning som är reviderad under 2019. Vad gäller IT-säkerheten uppges IT-chefen vara den ytterst ansvariga. PwC noterar, utifrån de dokument som vi tagit del av, att det saknas en IT-säkerhetschef i kommunen.

Finns styrande dokument, så som policy och riktlinjer för IT-säkerhet?

Iakttagelser

Inom ramen för dokumentgranskningen har PwC haft kontakt med IT-chefen för Kalmar kommun i syfte att inhämta relevant dokumentation. Syftet med dokumentgranskningen är att se vilka styrande dokument som finns i kommunen samt att granska hur dessa är formulerade.

Av den dokumentation PwC tagit del av (se lista nedan) bedöms merparten av de styrande dokumenten som ändamålsenliga och uppdaterade. Vi noterar att det saknas en övergripande kontinuitetsplan. Vidare saknas en kris- och katastrofplan. Merparten av de styrande dokumenten är uppdaterade under februari och mars 2019. PwC noterade att informationssäkerhetspolicyn var daterad maj 2017 trots att det i verksamhetsplanen står att styrande dokument skall revideras varje år. Efter samtal med IT-chef har detta främst haft att göra med att kommunen saknat en samordnare för informationssäkerhet. Denna tjänst är numera tillsatt. Kommunens dokument för incidenthantering var daterad april 2015.

Informationssäkerhetspolicy, 2017

Informationssäkerhet - Informationsklassning och Riskbedömning, feb 2019

Informationssäkerhet - Riktlinjer för ansvarsfördelning, feb 2019

Informationssäkerhet - Riktlinjer för användare, feb 2019

Systemförvaltningsmodell för Kalmar kommunkoncern, mars 2019

Bra att veta om IT-frågor, mars 2019

Funktionsbeskrivning och fördelning av arbetsuppgifter samt delegation för chef

Incidenthantering – rutiner och process, april 2015

Revisionell bedömning

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen ej har säkerställt att Kalmar kommuns nuvarande tekniska IT-säkerhet inte är tillräcklig och tillfredsställande för att reducera risker för obehörigt intrång till en acceptabel nivå.

De tekniska tester som PwC har genomfört påvisar brister i kommunens IT-säkerhet både vad det gäller förmågan att stå emot angrepp samt förmågan att upptäcka och agera på angrepp.

Vad det gäller styrande dokument så saknas det en övergripande kontinuitetsplan, samt att informationssäkerhetspolicyn inte är reviderad sedan maj 2017, trots att det i verksamhetsplanen står att styrande dokument skall revideras varje år. Vidare har inte dokument gällande incidenthantering uppdaterats sedan år 2015. I övrigt är de styrande dokumenten reviderade under februari och mars 2019.

Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar	
Finns verktyg och processer för att upptäcka en eventuell attack och är de implementerade och fungerar de på ett tillfredsställande sätt?	[Redacted]	
Hanteras icke önskvärda incidenter på ett ändamålsenligt sätt?	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted] Dokumentationen kopplad till incidenthantering är inte reviderad sedan april 2015 men innehåller processer, rutiner samt ansvarsområden vid en incident.</p>	
Är säkerheten avseende intrång av interna och externa aktörer tillfredsställande?	[Redacted]	[Redacted]
Finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning i frågor kring den övergripande IT-säkerheten?	<p>Uppfyllt</p> <p>Kalmar kommun har ett upprättat och reviderat dokument som beskriver roll och ansvarsfördelningen vad det gäller IT- och informationssäkerhet i kommunen.</p>	

<p>Finns styrande dokument, så som policy och riktlinjer för IT-säkerhet?</p>	<p>Delvis uppfyllt Även om en övergripande kontinuitetsplan saknas samt att informationssäkerhetspolicyn inte är reviderad sedan 2017 bedöms kontrollmålet som delvis uppfyllt då all övrig dokumentation finns samt är reviderad under 2019.</p>	
---	--	---

Rekommendationer

- PwC rekommenderar att man upprättar en kontinuitetsplan för att öka förmågan att hantera en eventuell kris.
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- PwC rekommenderar att man ser över sin lösenordspolicy.
- Genomför årlig revidering av dokumentationen för att säkerställa att policys, riktlinjer och ansvarsfördelningar är tydliga och uppdaterade.

Bilagor

Bilaga 1 – Riskgradering intrångstester

Följande graderingar används i dokumentet för att redovisa den risk en viss sårbarhet utgör.

Gradering	Beskrivning
Hög	En sårbarhet med hög risk är något man bör åtgärda omedelbart. De är relativt lätta för en angripare att utnyttja och kan förse denne med full access till de berörda systemen.
Medel	En sårbarhet med medel risk är oftast svårare att utnyttja och ger inte samma tillgång till det drabbade systemet.
Låg	En sårbarhet med låg risk ger ofta information till en angripare och kan hjälpa denne i kartläggning inför en attack. Dessa bör åtgärdas i mån av tid, men är inte lika kritiska som övriga brister.
Information	En teknisk eller administrativ brist som bör åtgärdas eller ett förslag på förbättring.

2019-06-19

Pär Sturesson
Uppdragsledare

Mina Nadjafi/ Gustav Blockert
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalmars kommun förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2019-03-21. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Socialnämnden

**För kännedom
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktiges presidium**

Granskning av socialnämndens verksamhets- och ekonomistyrning

På uppdrag av revisorerna i Kalmar kommun har PwC genomfört en granskning av ovanstående.

Vi beslutade vid vårt sammanträde den 19 juni 2019 att överlämna upprättad rapport till socialnämnden samt för kännedom till kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges presidium.

Av rapporten framgår gjorda iakttagelser och en revisionell bedömning.

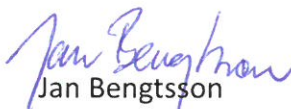
Vi önskar få svar från socialnämnden, senast den 29 november 2019, där socialnämnden redogör för vad den avser att göra för att åtgärda de påpekanden som görs i den revisionella bedömningen.

Kommunfullmäktiges presidium får ta ställning till om revisionsrapporten ska biläggas fullmäktiges handlingar.

För kommunens revisorer

Per Dahl
Ordförande

Jan Bengtsson
Vice ordförande

Medborgarförslaget

29/7-19

Hej! jag heter Elis Högström och är 11 år och bor i Rinkabyholm. Jag älskar att hoppa studsmatta och känner många som också älskar det och vi skulle gärna vilja ha en trampolinpark typ Xoump eller Bounce i Kalmat.

med vänlig hälsning
Elis

KALMAR KOMMUN Kommunledningskontoret Kansliet	
2019-07-31	
Diarienummer KS2019/0837	Diarietjänstbeteckn 02.04

Elis Högström
Pipategårdsvägen 3
39477 Kalmat
079-3133126

(mamma Carolina Högström 070-5467840)

Från: Fredrik Kjellberg [mailto:ikke.kjellberg@hotmail.com]
Skickat: den 27 juli 2019 14:59
Ämne: Re: Medborgarförslag

KALMAR KOMMUN Kommunledning:Kontoret Kansliet	
2019 -08- 07	
Diarienummer	ansökanbeteckn
KS2019/0857	02.04

Önskar lämna följande förslag; Jag är personlig assistent åt en rullstolsburen kvinna som bor på kvarnholmen. Vi upplever att Kaggensgatan från storgatan ner till baronen är i riktigt dåligt rullstolsskick. Trottoarerna är väl hyfsade, men dessa lutar ordentligt ut mot gatan. Mitt förslag är att anlägga en "mittbana" för rullstolar och barnvagnar på detta stråk. Gärna i den tjusiga stenen som nyligen lagts på nya trottoaren storgatan mellan östra Sjögatan och Landshövdingegatan. Hoppas på bifall.

Mvh
Fredrik Kjellberg

Min adress är ;Drottning Blankas väg 6, 39352 Kalmar, 0705500647.

Hej!

Kalmar orienteringsklubb har sin klubbstuga vid Tingby friluftsområde. Klubbstugan och motionsspåret med omgivning är välbesökta både av medlemmar inom Kalmar OK samt av allmänheten. Parkeringen utgörs idag av en grusplan med varierande kvalitet. Klubben önskar via undertecknad genom detta medborgarförslag att få parkeringen asfalterad. Återkom gärna om något är oklart.

Med vänlig hälsning,
Kalmar OK genom

Olle Björneld,
Kullevägen 6,
394 77 Kalmar,
0725-32 09 38,
nallebrasa@gmail.com,
Kalmar OK

Kalmar 14/8-2019

Olle Björneld

Ort och datum

2019 -08- 26

Diarienummer

KS2019/

Diarienummer

02.04

10887

MEDBORGARFÖRSLAG

Bevara en del, ersätta simhallen med en bassäng.

Hej,

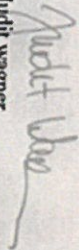
nu när kommunen ska bygga ny simhall utanför staden vill jag föreslå att en bassäng ska vara kvar i stadens centrum.

Orsak och behov

- många pensionärer behöver röra på sig i form av skonsam träning, dvs simning
 - Vi är många
 - vi kör inte bil av miljö eller hälsoskäl, så vi kan svårtigen komma ut till den nya simhallen.
- Förslag
- En bevarad eller ny bassäng kan vara av enkel slag.
 - Eventuellt kunde det kombineras med lasarettets befintliga varmbassäng eller annan lämplig tillägg till redan befintlig badplats.

Vänligen,

Judit wagner

Kalmar 23.8.2019

Skickat från min iPad
judit.wagner@icloud.com
juditwagner.wordpress.com
T: 46703044181

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

KALMAR KOMMUN Kommunledning/kontoret Kansliet	
2019 -08- 27	
Diarienummer	Diarienummersökn

Kalmar kommun Ankom
2019 -08- 27

Motion

Slöjförbud i förskolan och grundskolan.

Sverige som anses vara ett av världens mest jämställda länder bör inte vara ett land där flickor i grundskolan förväntas klä sig annorlunda till förmån för deras religion. I synnerhet inte då syftet tycks vara att särskilja dem från pojkarna som inte har samma religiösa krav på klädsel. Bärandet av slöja strider mot elevers rättigheter, mot svenska grundläggande värderingar och dessutom mot barnkonventionen, som bland annat föreskriver att alla barn har lika värde, lika rättigheter och inte får diskrimineras.

I Sverige beräknas att över 100000 barn bedöms riskera leva under hedersförtryck. Slöjan signalerar på ett tydligt sätt en ojämlikhet mellan flickor och pojkar då enbart flickor drabbas religiösa krav. Sarah Mohammad, människorättsaktivist och hedersdoktor vid Linköpings Universitet samt grundare av föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime säger om slöjan som symbol för förtrycket, "Flickor trakasseras, kontrolleras och spottas på om de inte har slöja. Den ska signalera att man är ren och kysk- de som inte bär den är smutsiga och vilken man som helst kan ta dem". Hon säger vidare: "Låt barnen vara barn, låt dem vara fria från religiösa dogmer, låt dem tänka som fria individer" Hon säger vidare " Slöjan är inget klädesplagg, det är ett verktyg för att objektifiera kvinnan som underställd mannen, alltså totalt i strid med allt Sverige står för på jämställdhetsområdet.

I många fall är utgångspunkten att beslöjning handlar om kyskhet, heder eller att dölja sina behag. Detta sänder i förlängningen signaler om ett slags sexualisering av barn.

I läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet står bl a om skolans uppdrag att: "Skolan ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla människor, oberoende av könstillhörighet. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse av hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor." Sverigedemokraterna vill därför arbeta för att förbjuda värderingsstyrd slöja inom förskolan och grundskolan.

Detta är en fråga som handlar mycket mer än valet av kläder, det är en fråga om jämställdhet och vilka värderingar vi bör ha i Sverige och i den svenska skolan. Genom att låta skolan vara en neutral plats där alla barn ska känna sig trygga i att villkoren är samma för alla, oavsett kön, religion eller etnicitet.

Mot bakgrunden av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att uppdra åt utbildningsnämnden att införa ett förbud mot värderingsstyrda slöjor i Kalmar kommuns grundskolor och förskolor samt fritidshem.

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson
SD-ledamot i kommunfullmäktige.

Motion från Carl-Henrik Sölvinger (L)

Meröppna vår bibliotek

Meröppet på bibliotek handlar om att låntagare ges tillgång till biblioteket och utlån även på tider då personal inte finns på plats. Syftet är att erbjuda medborgare bättre tillgång till våra bibliotek och uppmuntra läsning.

Södermøre har under lång tid arbetat med frågan om meröppna bibliotek. Det är idag bara det nyrenoverade biblioteket i Hagby som är kommunens enda meröppna bibliotek. Planer inom Södermøre kommundel finns på att meröppna fler bibliotek i bl.a. Ljungbyholm och Påryd.

För att ge en bättre tillgänglighet vid framförallt våra mindre biblioteksfilialer behöver frågan om meröppet bli ett kommunövergripande uppdrag. Målet med meröppet bör vara att kunna erbjuda samma tillgänglighet som huvudbiblioteket vid samtliga filialer.

Meröppna bibliotek ligger väl i linje med kommunens ambitioner gällande digitalisering och användande av ny teknik till gagn för medborgarna. Det ligger också väl i linje med de skrivningar som finns i verksamhetsplanen för 2019-2021 gällande cirkulär konsumtion och majoritetens inriktning att öka invånarnas möjlighet att låna.

Med anledning av ovanstående förslår jag fullmäktige besluta att:

Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram en tidsatt och kostnadsberäknad handlingsplan för att meröppna biblioteksfilialerna i hela Kalmar kommun.

Carl-Henrik Sölvinger (L)

Motion

Aktiva åtgärder för att motverka drogmissbruk och drogkultur i skolan.

På fullmäktigemötet den 17 juni i år behandlades en motion från Mats Nyblom(s) om narkotikavandningen bland ungdomar Kalmar. Motionen antogs i sin helhet (endast liberalerna var emot). Bl a föreslogs att fullmäktige kraftfullt tar ställning för att ungdomars rätt att växa upp i ett narkotikafritt samhälle. Sverigedemokraterna vill därför föreslå åtgärder mot missbruket med ett aktivt förebyggande arbete och insatser redan i tidig ålder. Här spelar skolan en central roll. Skolan har regelbunden och omfattande kontakt med unga och utgör ett naturligt forum för att arbeta med både förebyggande insatser för att begränsa användning och spridning av droger samt med att tidigt upptäcka och hjälpa elever som brukar narkotika. Här är obligatoriska drogtester och utbyggd skolhälsovård viktiga verktyg för att upptäcka riskbeteenden, vilket möjliggör mer framgångsrika behandlingsinsatser. Skolan bör även tillåtas ingripa vid behov och samhället markera mot droger i högre grad än idag så att grupptricket att testa narkotika och andra droger bland elever minskar. Det är också viktigt med ökad kompetens i beroendelära bland skolans anställda.

Naturligtvis behövs vård och stöd för de som fastnat i missbruk och beroende, för att inte tala om brottsbekämpande insatser från polis och tull.

Men ska vi på allvar komma till rätta med det växande problemet är det helt avgörande att fokus ligger på prevention och tidig upptäckt.

Sverigedemokraterna föreslår därför :

att fullmäktige i Kalmar beslutar att ge utbildningsnämnden i uppdrag att genomföra drogtester på kommunens grundskolor och i samband med det förstärka skolhälsovården med de resurser som kan krävas.

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson

SD-ledamot i fullmäktige

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Motion

Om skriftligt omdöme i terminsbetygen

Många lärare och andra vittnar om att i dagens skola råder en brist på ordning. Lärare och annan skolpersonal lägger ner mycket arbete och tid för att skapa en bra och lugn arbetsmiljö för att kunna genomföra de pedagogiska målen.

Det finns inget i skollagen som redan idag hindrar rektorer från att använda ordningsomdömen på sin skola. Vi vill att Kalmar ska ligga i framkant att nyttja denna möjlighet till ordningsomdömen. Vi tror att detta skulle leda till en bättre skolmiljö och bättre skolresultat för Kalmars elever.

Vi är medvetna om att detta inte är en heltäckande lösning på ordningsproblemen, men det sänder tydliga signaler till elever och föräldrar med att vi kräver en trivsamt skolmiljö för alla parter.

Ordningsomdömen tydliggör för eleverna om vilket beteende som förväntas av dem i skolan. De disciplinproblem som finns i skolan kan endast motverkas genom att vuxna förmedlar till eleverna vilket beteende som är önskvärt i skolan.

Ordningsomdömen är ett sätt att kommunicera ut vilka regler som gäller i skolan. Bristen på disciplin och struktur i skolan slår hårdast mot barn i socioekonomiskt utsatta områden. Vårt grannland Finland har bibehållit ordningsomdömen och den finska skolan har inte alls samma problem med ordning som den svenska skolan har.

Ordningsomdömen behöver inte vara godtyckliga. Skolan har redan idag ordningsregler. Ordningsomdömen kan kopplas till dessa ordningsregler och helt enkelt beskriva hur eleven har följt eller inte följt ordningsreglerna. Det är inte heller avsikten att det ska finnas en koppling mellan ordningsomdömen och betygen.

Sverigedemokraterna föreslår kommunfullmäktig besluta:

- att uppdra åt utbildningsnämnden hur ordningsomdömen kan införas i Kalmar kommuns grundskolor

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson
SD-ledamot i fullmäktige.

Granskning av intern kontroll

Kalmar kommun

Juni 2019

Caroline Liljebjörn

Elin Freeman

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Övergripande bedömningar mot kontrollmål	3
Bedömningar utifrån kontrollmål per nämnd	6
Inledning	8
Bakgrund	8
Syfte och Revisionsfråga	8
Revisionskriterier	8
Kontrollmål	8
Avgränsning och metod	8
lakttagelser och bedömningar	9
Ramverk och mallar för intern kontroll	9
lakttagelser	9
Bedömning	10
Riskanalyser och internkontrollplaner	11
Kommunstyrelsen	11
Samhällsbyggnadsnämnden	13
Servicenämnden	15
Utbildningsnämnden	17
Socialnämnden	19
Omsorgsnämnden	21
Kultur- och fritidsnämnden	23
Södermöre kommundelsnämnd	24
Uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt åtgärder till följd av identifierade brister	27
Kommunstyrelsen	27
Samhällsbyggnadsnämnden	28
Servicenämnden	29
Utbildningsnämnden	29
Socialnämnden	30
Omsorgsnämnden	30
Kultur- och fritidsnämnden	31
Södermöre kommundelsnämnd	32

Sammanfattning

Av kommunallagen 6 kapitel 6 § framgår att nämnderna, var och en på sitt område, ska tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten i övrigt. De ska även tillse att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål, uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget ansvarar respektive styrelse/nämnd för att bygga upp system och rutiner för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa tillämpas.

Revisorerna har utifrån sin riskbedömning konstaterat att det finns ett behov av att genomföra en granskning av området. En bristfällig styrning, uppföljning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt och att målen inte nås.

Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att den interna kontrollen är tillräcklig?

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig. Vi grundar vår bedömning på att det finns styrdokument i form av reglemente och riktlinjer som anger ett gemensamt ramverk och mallar för intern kontroll. Kommunstyrelsen och samtliga nämnder, har under den granskade perioden, genomfört riskanalyser, fastställt internkontrollplaner och behandlat uppföljning av beslutade planer.

Vi har identifierat följande utvecklingsområden:

Vår granskning av riskanalyserna visar att kommunstyrelsen och nämnderna främst identifierat risker inom stödprocesser och i mindre omfattning inom ledningsprocesser och huvudprocesser. Det finns etablerade processgrupper avseende stödprocesser med representanter från samtliga förvaltningar som tillsammans tar fram kommunövergripande risker. Dessa risker läggs in i nämndernas riskanalyser, vilket kan bidra till övervikten av risker inom stödprocesserna. Noteras kan att respektive nämnd har från och med internkontrollplanen år 2019 möjlighet att anpassa riskvärdet till sin verksamhet.

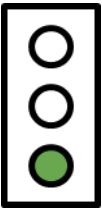
Internkontrollplanerna har för kommunstyrelsen och flertalet nämnder en övervikt av kontrollmoment inom stödprocesser i allmänhet och finansiell rapportering i synnerhet. Servicenämnden och kultur- och fritidsnämnden använder inte den kommunövergripande mallen för att upprätta riskanalys och internkontrollplan. Kultur- och fritidsnämndens process har inte varit anpassad tidsmässigt till den kommunövergripande tidplanen och de stadgade risknivåerna har inte använts för att exkludera risker som inte behöver kontrollmoment.

Uppföljningen av internkontrollplaner saknar i flera fall beskrivning över vilka kontroller

som utförts inom kontrollmomenten och vad angiven bedömning grundas på. Socialnämndens uppföljning omfattar inte samtliga beslutade kontrollmoment och kultur- och fritidsnämnden har inte följt upp de kommunövergripande kontrollmomenten inom stödprocesser.

Ledningssystemet Hypergene används för upprättande av riskanalyser, internkontrollplaner samt uppföljning av beslutade kontrollmoment. I systemet finns även funktioner som ska stödja dokumentation av de åtgärder som ska utföras till följd av identifierade brister. Denna funktion är inte fullt ut etablerad inom kommunstyrelsen och nämnderna.

Övergripande bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar	
Finns det ett gemensamt ramverk och mallar för kommunstyrelsen och nämnderna när det gäller intern kontroll?	Uppfyllt Vi bedömer att det finns ett gemensamt ramverk och mallar för kommunstyrelsen och nämnderna när det gäller intern kontroll. Vi baserar vår bedömning på att det finns antagna styrdokument i form av reglemente och riktlinjer som behandlar roller och ansvar, tidplan för antagande såväl som uppföljning av den interna kontrollplanen. Vidare behandlar riktlinjerna metod för att upprätta riskanalys och intern kontrollplan. Vi bedömer att det finns stöd för det praktiska arbetet med internkontrollarbetet i form av instruktioner som beskriver inmatning i system, uppföljning och framtagande av rapporter. Samtliga styrdokument uppdateras årligen, vilket bedöms som positivt.	

Genomförs riskanalyser som omfattar kommunstyrelsen/nämndernas verksamhet och ekonomi?

Uppfyllt

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna genomför riskanalyser som omfattar verksamhet och ekonomi. Vår granskning av riskanalyserna visar att kommunstyrelsen och nämnderna främst identifierat risker inom stödprocesser och i mindre omfattning inom ledningsprocesser och huvudprocesser. Det finns etablerade processgrupper avseende stödprocesser med representanter från samtliga förvaltningar som tillsammans tar fram kommunövergripande risker. Dessa risker läggs in i nämndernas riskanalyser, vilket kan bidra till övervikten av risker inom stödprocesserna. Noteras kan att respektive nämnd har från och med internkontrollplanen år 2019 möjlighet att anpassa riskvärdet till sin verksamhet.

Beslutar kommunstyrelsen/nämnderna om internkontrollplaner som baseras på genomförd riskanalys?

Uppfyllt

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna för år 2018 och 2019 beslutat om internkontrollplaner som baseras på genomförd riskanalys. Följande förbättringsområden kommenteras. Internkontrollplanerna har för kommunstyrelsen och flertalet nämnder en översikt av kontrollmoment inom stödprocesser i allmänhet och finansiell rapportering i synnerhet. Servicenämnden och kultur- och fritidsnämnden använder inte den kommunövergripande mallen för att upprätta riskanalys och internkontrollplan. Kultur- och fritidsnämndens process har inte varit anpassad tidsmässigt till den kommunövergripande tidplanen och de stadgade risknivåerna har inte använts för att exkludera risker som inte behöver kontrollmoment.

Genomförs uppföljning av beslutade internkontrollplanen?

Uppfyllt

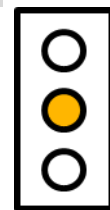
Kommunstyrelsen och nämnderna har behandlat uppföljning av internkontrollplanerna för år 2018 och 2019. Följande förbättringsområden kommenteras. Uppföljningsdokumentationen saknar i flera fall beskrivning över vilka kontroller som utförts inom kontrollmomenten och vad angiven bedömning grundas på. Socialnämndens uppföljning omfattar inte samtliga beslutade kontrollmoment och kultur- och fritidsnämnden har inte följt upp de kommunövergripande kontrollmomenten inom stödprocesser.

Vidtas åtgärder till följd av identifierade brister?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att det delvis vidtas åtgärder till följd av identifierade brister. Ledningssystemet Hypergene används för upprättande av riskanalyser, internkontrollplaner samt uppföljning av beslutade kontrollmoment. I systemet finns även funktioner som ska stödja dokumentation av de åtgärder som ska utföras till följd av identifierade brister. Denna funktion är dock inte fullt ut etablerad inom kommunstyrelsen och nämnderna.

Bedömningar utifrån kontrollmål per nämnd

	Ramverk och mallar	Genomförs riskanalys	Beslut med riskanalys som underlag	Genomförs uppföljning	Åtgärder med anledning av uppföljning
Kommunstyrelsen	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●
Samhällsbyggnadsnämnden	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●
Servicenämnden	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●
Utbildningsnämnden	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●
Socialnämnden	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ○
Omsorgsnämnden	○ ○ ●	○ ○ ○	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●
Kultur- och fritidsnämnden	○ ○ ●	○ ○ ○	○ ○ ●	○ ○ ○	○ ○ ○
Södermøre kommundelsnämnd	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●	○ ○ ●

Vi ser följande utvecklingsområden/rekommendationer för kommunstyrelsen och nämnderna:

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bör överväga hur arbetet med riskanalyser och riskbedömning avseende huvud- och ledningsprocesser kan utvecklas inom styrelsen och nämnderna.

Vi anser att en ökad delaktighet från kommunstyrelsen vore önskvärd.

Vi anser att uppföljningsdokumentet bör innehålla en beskrivning av vilka kontroller som utförts och vilket resultat som har uppnåtts. Vi anser att dokumentationen över vidtagna åtgärder behöver förtydligas.

Samhällsbyggnadsnämnden

Vi anser att arbetet med att identifiera risker inom huvud- och ledningsprocesser bör utvecklas.

Servicenämnden

Vi anser att arbetet med att identifiera risker inom huvud- och ledningsprocesser bör utvecklas.

Vi anser att nämnden bör använda den kommunövergripande mallen vid beslut av

riskanalys och internkontrollplan.

Vi anser att en ökad delaktighet från nämnden vore önskvärd.

Utbildningsnämnden

Vi anser att arbetet med att identifiera risker inom huvud- och ledningsprocesser bör utvecklas.

Vi anser att uppföljningsdokumentet bör innehålla en beskrivning av vilka kontroller som utförts och vilket resultat som har uppnåtts.

Socialnämnden

Vi anser att nämnden bör säkerställa att samtliga kontrollmoment följs upp.

Omsorgsnämnden

Vi anser att arbetet med att identifiera risker inom huvud- och ledningsprocesser bör utvecklas.

Vi anser att uppföljningsdokumentet bör innehålla en beskrivning av vilka kontroller som utförts och vilket resultat som har uppnåtts.

Kultur- och fritidsnämnden

Vi anser att nämnden bör anpassa arbetet framgent vad gäller tidplan för upprättandet och antagande av riskanalys och internkontrollplan samt följa de kommunövergripande riktlinjerna vad gäller risknivå för kontrollmoment.

Vi anser att nämnden bör använda den kommunövergripande mallen vid beslut av riskanalys och internkontrollplan.

Vi anser vidare att de centralt framtagna riskerna bör inkluderas i nämndens internkontrollplan.

Vi anser att uppföljningsdokumentet bör innehålla en beskrivning av vilka kontroller som utförts och vilket resultat som har uppnåtts.

Södermøre kommunalnämnd

Inget att kommentera.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen 6 kapitel 6 § framgår att nämnderna, var och en på sitt område, ska tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten i övrigt. De ska även tillse att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål, uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget ansvarar respektive styrelse/nämnd för att bygga upp system och rutiner för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa tillämpas.

Revisorerna har utifrån sin riskbedömning konstaterat att det finns ett behov av att genomföra en granskning av området. En bristfällig styrning, uppföljning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt och att målen inte nås.

Syfte och Revisionsfråga

Säkerställer kommunstyrelsen och nämnderna att den interna kontrollen är tillräcklig?

Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Fullmäktiges policy och riktlinjer

Kontrollmål

- Finns det ett gemensamt ramverk och mallar för kommunstyrelsen och nämnderna när det gäller intern kontroll?
- Genomförs riskanalyser som omfattar kommunstyrelsen/nämndernas verksamhet och ekonomi?
- Beslutar kommunstyrelsen/nämnderna om internkontrollplaner som baseras på genomförd riskanalys?
- Genomförs uppföljning av beslutade internkontrollplaner?
- Vidtas åtgärder till följd av identifierade brister?

Avgränsning och metod

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, insamling av beslutsunderlag samt genom intervjuer med förvaltningschef samt tjänstepersoner med särskilt ansvar för intern kontroll. Granskningen avgränsas till riskanalys och internkontrollplaner för åren 2018 och 2019.

Iakttagelser och bedömningar

Ramverk och mallar för intern kontroll

Iakttagelser

Kommunfullmäktige har antagit ett reglemente för intern kontroll. Dokumentet är senast reviderat 2018-11-26, § 174. Av reglementet framgår att en god intern kontroll bland annat ska tillse att kommunen har en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, vilket innebär att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till kommunens mål. Enligt reglementet har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för att se till att det finns intern kontroll inom kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen ska utifrån reglementet utfärda riktlinjer för den interna kontrollens organisation, utformning och funktion samt tillse att den utvecklas utifrån kommunens behov.

Vidare anger reglementet att nämnderna har det yttersta ansvaret för att organisera den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska också, i syfte att åstadkomma en god intern kontroll, dokumentera och anta regler och anvisningar som kan behövas för den nämnds specifika verksamheten.

Gällande uppföljning av den interna kontrollen ska nämnden senast i samband med att verksamhetsplanen och internbudgeten behandlas anta en intern kontrollplan baserat på riskanalyserna för kommande års uppföljning/granskning av den interna kontrollen. Nämnden ska senast i samband med upprättandet av årsrapporten rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen. Rapportering ska samtidigt ske till kommunens revisorer. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. I de fall förbättringar behövs ska styrelsen besluta om sådana.

Kommunstyrelsen har antagit riktlinjer för intern kontroll. Dokumentet är senast reviderat 2018-12-04, § 184. I riktlinjerna behandlas bland annat riskanalys, kommunens riskkategorier, kommunens huvudprocesskarta samt metod för att upprätta riskanalys och intern kontrollplan.

Riskanalys ska antas av nämnden som grund för styrningen. En riskanalys är en självskattning och för att få ett så rättvisande resultat är det en fördel om fler kompetenser samverkar.

Kommunens riskkategorier består av fem olika delar; omvärldsrisk, verksamhetsrisker, legala risker, IT-risk samt risker i rapportering. Utifrån dessa ska nämnden upprätta en riskanalys.

Kommunens huvudprocesskarta består av ledningsprocesser, huvudprocesser och stödprocesser. Stödprocesser ska hanteras i processgrupper med sakkunniga från

varje förvaltning. Kommunledningskontoret är sammankallande för gruppen. Risker som identifieras och bedöms i processgruppen blir obligatoriska risker för samtliga nämnder att beakta.

Metod för att upprätta riskanalys och intern kontrollplan är uppdelad i fyra steg; identifiera risker, bedöma riskerna, intern kontrollplan samt utförande av kontroller, uppföljning samt beslut om eventuella åtgärder.

De händelser som kan få konsekvenser för verksamheten utifrån respektive process och riskkategori ska identifieras. Identifierade händelser registreras i kommunens systemstöd för intern kontroll, Hypergene. Riskerna ska därefter bedömas utifrån sannolikhet på en skala från 1-4 och konsekvens från en skala från 1-4.

Sannolikheten ska multipliceras med konsekvensen och ge ett riskvärde. Om riskvärdet blir 9 poäng eller högre eller om konsekvensen bedöms som fyra ska kontrollmoment alltid anges.

Som ett resultat av genomförd riskanalys ska nämnden upprätta en intern kontrollplan. Den interna kontrollplanen med tillhörande riskanalys ska innehålla: risk, riskkategori, ansvarig, riskvärde med sannolikhet och konsekvens angivna, motivering till angivna värden, kontrollmoment samt beskrivning, metod och frekvens.

Vidare anger riktlinjerna att all rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med framtagen instruktion i verksamhetshandboken; *"Hypergene – registrering och uppföljning av internkontroll, riskanalys"*. Kommunstyrelsen får senast i maj en uppföljning av kommunledningskontoret med en samlad bedömning av nämndernas arbete med intern kontroll i de olika processerna.

Kommundirektören har fastställt instruktioner för intern kontroll; *"Hypergene – registrering och uppföljning av internkontroll, riskanalys"*. Dokumentet reviderades senast 2018-12-04. Denna instruktion har till syfte att guida användaren vid inmatning och uppföljning av uppgifter samt framtagning av rapporter i Hypergene. Instruktionen inkluderar även en förteckning över definitioner som används inom området.

Av intervjuerna framgår att de styrande dokumenten revideras årligen för att säkerställa att de är uppdaterade. Riktlinjerna för intern kontroll reviderades senast av kommunstyrelsen 2018-12-04, § 184. Förändringen som gjordes är att de risker som hanteras från sakkunniga från varje förvaltning inom stödprocessområdet kommer vara fortsatt obligatoriska att beakta för samtliga nämnder, men det finns numera möjlighet att för varje nämnd att korrigera riskvärdet.

Bedömning

Vi bedömer att det finns ett gemensamt ramverk och mallar för kommunstyrelsen och nämnderna när det gäller intern kontroll. Vi baserar vår bedömning på att det finns antagna styrdokument i form av reglemente och riktlinjer som behandlar roller och ansvar, tidplan för antagande såväl som uppföljning av den interna kontrollplanen. Vidare behandlar riktlinjerna metod för att upprätta riskanalys och intern kontrollplan.

Vi bedömer att det finns stöd för det praktiska arbetet med internkontrollarbetet i form av instruktioner som beskriver inmatning i system, uppföljning och framtagande av rapporter. Samtliga styrdokument uppdateras årligen, vilket bedöms som positivt.

Risکانالyser och internkontrollplaner

Kommunstyrelsen Iakttagelser

Kommunledningskontoret ansvarar för att se till att reglemente, riktlinjer samt instruktioner för intern kontroll hålls uppdaterade. Kommunledningskontoret är även ansvarigt för att driva processgrupperna inom arbetet med intern kontroll. Vid tidpunkten för granskningen finns en etablerad processgrupp gällande hantering av ekonomi med representanter från samtliga förvaltningar. Syftet är att gruppen ska träffas två gånger per år för att ta fram riskanalys för de kommunövergripande stödprocesserna som avser ekonomisk hantering. Risker som identifieras i processgrupperna blir obligatoriska risker för samtliga nämnder. Nytt för år 2019 är att respektive nämnd har möjlighet att anpassa riskvärdet till sin verksamhet.

Det pågår ett arbete med att skapa processgrupper även för övriga stödprocesser. Enligt de intervjuade har arbetet varit vilande under en period men nu ska kommunen ta ett omtag gällande processarbetet. Alla kommunens identifierade stödprocesser ska tilldelas en processledning. Exempel på stödprocesser är hantering av ekonomi, hantering av ärenden och dokument, leverera IT-stöd samt tillhandahålla varor och tjänster. Arbetet med processkartläggningen avser även lednings- och huvudprocesser men riskanalys för dessa processer arbetas fram av respektive förvaltning. Av intervjuerna framgår att det finns ett kommunövergripande samarbete med ekonomigruppen och nätverket för kvalitet- och miljö där risker och förslag på kontrollmoment diskuteras.

Vi har tagit del av riskanalys och intern kontrollplan för år 2018. Kommunstyrelsen beslutade 2017-12-05, § 216 att godkänna riskanalysen och den interna kontrollplanen för år 2018. Alla risker är grupperade per process och riskkategori är specificerad. Samtliga identifierade risker har bedömts utifrån skalan av sannolikhet och risk och tilldelats ett riskvärde samt en kommentar till bedömningen. För de risker där riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller om konsekvensen bedömts som 4 är ett eller flera kontrollmoment angivna.

Totalt innehåller riskanalysen 40 identifierade risker uppdelade enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	1	0	0	1
Verksamhetsrisker	4	9	9	22
Legala risker	1	0	6	7
IT-risker	0	0	3	3
Risker i finansiell rapportering	0	0	7	7
	6	9	25	40

Av dessa 40 identifierade risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 21 risker. Till dessa 21 risker har 39 kontrollmoment angivits. Kontrollmomentens uppdelning visas i nedan tabell:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	0	0	0
Verksamhetsrisker	1	2	9	12
Legala risker	0	0	5	5
IT-risker	0	0	2	2
Risker i finansiell rapportering	0	0	20	20
	1	2	36	39

Kommunstyrelsens riskanalys och interna kontrollplan för år 2019 antogs av kommunstyrelsen 2019-02-05, § 39. Riskanalysen innehåller totalt 41 identifierade risker. Av de identifierade riskerna avser 25 stycken stödprocesser. Fördelningen i riskanalysen är i stort sätt densamma som i riskanalysen år 2018. Av de 41 identifierade riskerna uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 15 risker. Internkontrollplanen för år 2019 avser således 15 risker med totalt 28 kontrollmoment, varav 26 kontrollmoment avser stödprocesser.

Inom kommunstyrelseförvaltningen framgår av intervjuerna att förvaltningschef för kommunledningskontoret tillsammans med ledningsgrupp, redovisningschef och kommunens kvalitets- och miljösamordnare ansvarar för arbetet med intern kontroll. Arbetet med riskanalys och framtagande av intern kontrollplan pågår enligt de intervjuade under årets andra hälft och inleds med att föregående och innevarande års internkontrollplan följs upp. Befintliga riskers aktualitet utvärderas och förekomsten av nya risker diskuteras. Risk för att kommunen inte tillhandahåller en tillräcklig och likvärdig räddningstjänst är exempel på en ny risk som tillkom i arbetet med riskanalysen inför 2019 års plan som ett resultat av bränderna sommaren år 2018.

Riskvärdena i riskanalysen beslutas av kommunstyrelsen men förslag till riskvärden tas fram i dialog i ledningsgruppen. Vi noterar att 36 av 39 kontrollmoment i 2018 års internkontrollplan avser stödprocesser. Med stödprocesser menas bland annat hantering av ekonomi, ärenden och dokument, IT-stöd, lönehantering, stöd och utveckling av den demokratiska processen samt att tillhandahålla lokaler, varor och tjänster. De intervjuade menar att det pågår en utveckling avseende att inkludera fler risker för verksamheten och inte enbart stödprocesser så som ekonomi. Det framgår även att det pågår ett arbete med att konkretisera riskerna och kontrollmomenten för att de ska bli lättare att mäta. Ofta blir kontrollmomenten för breda och abstrakta.

Kommande års internkontrollplan beslutas av kommunstyrelsen årligen omkring årsskiftet. Det framgår av intervjuerna att kommunstyrelsen antar tjänstemännens förslag till internkontrollplan som baseras på riskanalysen. Kommunstyrelsen är inte delaktiga i framtagandet av risker eller beräkning av riskvärden men enligt intervjuerna är transparens och tydliga mätbara kontrollmoment något som efterfrågas från

kommunstyrelsen.

Bedömning

Vi bedömer att riskanalys genomförs som omfattar kommunstyrelsens verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att kommunstyrelsen har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019, vilka är baserade på utförd riskanalys. Vi noterar att majoriteten av kontrollmomenten avser stödprocesser, 36 av 39 kontrollmoment i 2018 års internkontrollplan. Inom stödprocesser utgör risker i finansiell rapportering 20 av totalt 36 kontrollmoment. Internkontrollplanen för år 2019 avser 26 av 28 kontrollmoment stödprocesser. Vi bedömer att roller och ansvar avseende arbetet med den interna kontrollen är definierade på ett tydligt sätt men att en ökad delaktighet från kommunstyrelsen vore önskvärd.

Samhällsbyggnadsnämnden Iakttagelser

Enligt intervjuerna framgår att arbetet med intern kontroll har utvecklats de senaste åren. Verksamhetsutvecklaren har det sammanhållande ansvaret för förvaltningens arbete med intern kontroll. Riskanalysarbetet inom förvaltningen utgår från huvudprocesskartan men enligt de intervjuade är underprocesserna ej fullt utvecklade vid tidpunkten för granskningen och alla risker är därmed inte identifierbara. Det pågår ett arbete inom förvaltningen med att identifiera förvaltningens underprocesser. När detta arbete är färdigställt förväntas internkontrollarbetet att förbättras.

Enligt de intervjuade är det föregående och innevarande års uppföljning som ligger till grund för nästkommande års riskanalys och internkontrollplan. Tidplanen följer densamma som för verksamhetsplan och budget och arbetet för nästkommande års plan påbörjas under hösten. Planen beslutas av nämnden runt årsskiftet. Uppföljning av föregående års plan tas formellt efter antagande av ny plan men enligt de intervjuade har de kontroll över vilka moment som bedöms som ej uppfyllda och som ska följa med i nästkommande års plan.

Risker avseende stödprocesser tas fram centralt och skickas ut till samtliga förvaltningar av kommunledningskontoret. De intervjuade ser positivt på den förändring som infördes inför år 2019 som innebär att nämnderna har möjlighet att korrigera riskvärdena för de centralt identifierade riskerna i stödprocesser. Detta har resulterat i färre kontrollmoment för samhällsbyggnadsnämnden för år 2019. Enligt intervjuerna träffas verksamhetsutvecklare, ekonom och stabschef och arbetar fram de olika riskvärdena i internkontrollplanen. Enligt de intervjuade har de arbetat mycket med att knyta riskerna till sin specifika verksamhet och kommit en lång väg med både verksamhetsplan och internkontrollplan. Kontrollerna i internkontrollplanen fördelas sedan ut till ansvariga tjänstemän.

Det kommunövergripande systemstödet för riskanalys, internkontrollplan och uppföljning upplevs väl fungerande. De intervjuade anger dock att de saknar möjligheten att arbeta långsiktigt i systemet och hade önskat att möjligheten fanns att arbeta i systemet flera år framåt i tiden. Det finns heller ingen funktion i systemet som skickar påminnelser när det är tid att exempelvis utföra stickprovskontroller. Datum för kontroller och uppföljningar kan enbart ses genom att logga in i systemet. Om

personal vill ha påminnelser för kontroller och uppföljning sker det genom sidoordnade system så som personlig kalender eller liknande.

Enligt de intervjuade är nämnden delaktig och kommer med synpunkter innan de beslutar om ny intern kontrollplan.

Vi har tagit del av riskanalys och intern kontrollplan för år 2018 som antogs av samhällsbyggnadsnämnden 2018-02-21, §33. Alla risker är grupperade på process och riskkategori är specificerad. Samtliga identifierade risker har bedömts utifrån skalan med sannolikhet och risk och tilldelats ett riskvärde samt en kommentar till bedömningen. För de risker där riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller om konsekvensen bedömts som 4 är ett eller flera kontrollmoment angivna.

Totalt innehåller riskanalysen 46 identifierade risker fördelade enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	1	8	0	9
Verksamhetsrisker	4	3	9	16
Legala risker	0	3	5	8
IT-risker	0	1	4	5
Risker i finansiell rapportering	0	0	6	6
Ej angivet	1	1	0	2
	6	16	24	46

Av 46 identifierade risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 28 risker. Till dessa 28 risker har totalt 43 kontrollmoment knutits.

Kontrollmomentens uppdelning visas i nedan tabell:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	1	5	0	6
Verksamhetsrisker	0	2	13	15
Legala risker	0	2	4	6
IT-risker	0	1	3	4
Risker i finansiell rapportering	0	0	11	11
Ej angivet	1	0	0	1
	2	10	31	43

Samhällsbyggnadsnämndens riskanalys och interna kontrollplan för år 2019 antogs av nämnden 2019-01-25, § 5. Riskanalysen innehåller totalt 29 identifierade risker, varav 24 risker avser stödprocesser.

Av 29 stycken identifierade risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 10 risker. Internkontrollplanen för år 2019 avser således 10 risker med totalt 13 kontrollmoment, varav 12 kontrollmoment avser stödprocesser.

Bedömning

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden genomför riskanalys som omfattar nämndens verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019, vilka är baserade på utförd riskanalys. Vi noterar att förvaltningens underprocesser inte är fullt utvecklade vid tidpunkten för granskningen och att de av den anledningen upplever en svårighet att identifiera verksamhetens risker. Vi bedömer att roller och ansvar avseende arbetet med den interna kontrollen inom förvaltningen är tydliga. Vi ser positivt på att nämndens internkontrollplan för år 2018 innehöll tämligen många kontrollmoment avseende huvudprocesser samt att fördelningen inom stödprocesser mellan verksamhetsrisker och risker i den finansiella rapporteringen var relativt jämn. Vi noterar dock att 2019 års internkontrollplan innehåller betydligt färre kontrollmoment jämfört med 2018 års plan, 13 kontrollmoment jämfört med 43 kontrollmoment. Internkontrollplanen för år 2019 innehåller i stort sett enbart kontrollmoment i stödprocesser.

Servicenämnden *Iakttagelser*

Enligt de intervjuade har arbetet med intern kontroll förändrats och förbättrats sedan de kommunövergripande styrdokumenterna infördes. De intervjuade upplever att det har varit svårt att hitta riskerna i verksamheten. Risker identifieras i olika typer av processer, exempelvis risk- och sårbarhetsanalysen. Vissa kontroller utförs även i samband med internrevisionen, som utförs till följd av att kommunen är ISO-certifierad.

Verksamhetscheferna träffar sina respektive enhetschefer för att identifiera risker i de olika verksamheterna. Ledningsgruppen utvärderar därefter identifierade risker efter sannolikhet och konsekvens och riskerna tilldelas ett riskvärde. Arbetet med nästkommande års plan utgår från innevarande års plan samt om det har tillkommit nya risker centralt från kommunledningskontoret eller i deras egen verksamhet. Uppföljningen av internkontrollplan sker efter att nästkommande års plan har antagits men enligt de intervjuade har de resultaten av tertiäluppföljningarna vid tidpunkten för antagande av ny plan. Om något skulle tillkomma vid uppföljningen finns det möjlighet att revidera den innevarande planen.

Det systemstöd som finns i form av verksamhetssystem, riktlinjer och mallar upplevs som fungerande och ändamålsenliga. Serviceförvaltningen använder sig dock av en egen Excelfil, där de upprättar sin riskanalys och internkontrollplan. Vid genomgång av riskanalys och internkontrollplan noterar vi att servicenämnden inte följer den kommunövergripande mallen och för 2018 års riskanalys och internkontrollplan går det ej på ett överskådligt sätt att utläsa vilken riskkategori som avses, det vill säga omvärldsrisk, verksamhetsrisk, IT-risk, legal risk eller risker i den finansiella rapporteringen. I 2019 års riskanalys och kontrollplan går ej att utläsa om risken avser lednings-, huvud- eller stödprocesser. Det går heller inte att utläsa riskkategori.

Uppföljningen till nämnden av 2018 års intern kontroll är upprättad enligt den kommunövergripande mallen och där går att utläsa både typ av process samt riskkategori. Enligt de intervjuade används Excelfilen som är arbetsmaterial för att nämnden anser att den är kortfattad och skapar en god bild över nämndens risker.

Vidare framgår att riskanalys och kontrollmoment läggs in i den kommunövergripande mallen först efter att planen är beslutad av nämnd.

Av intervjuerna framgår att nämnden antar förvaltningens förslag till riskanalys och internkontrollplan. Eventuella kommentarer från nämnden avser oftast utfallet av en kontroll snarare än förslag på risker.

Vi har tagit del av riskanalys och intern kontrollplan för år 2018. Internkontrollplanen för 2018 togs upp på nämndsmötet 2017-10-25, § 111 som informationsärenden och antogs månaden efter 2017-11-29, §126. Som beskrivits ovan följer nämnden inte den kommunövergripande mallen och det går därmed inte att på ett överskådligt sätt utläsa vilken av kommunens fem riskkategorier som avses.

Samtliga identifierade risker har bedömts utifrån skalan av sannolikhet och risk och tilldelats ett riskvärde samt en kommentar till bedömningen. För de risker där riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller om konsekvensen bedömts som 4 är kontrollmoment angivet.

Totalt innehåller riskanalysen 49 identifierade risker och är uppdelade på antingen huvudprocess eller stödprocess enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker				
Verksamhetsrisker				
Legala risker				
IT-risker				
Risker i finansiell rapportering				
	0	25	24	49

Av 49 identifierade risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 17 risker. Till dessa 17 risker har lika många kontrollmoment angivits. Kontrollmomentens uppdelning visas i nedan tabell:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker				
Verksamhetsrisker				
Legala risker				
IT-risker				
Risker i finansiell rapportering				
		3	14	17

I uppföljningen av internkontrollplanen 2018 innehåller 21 kontrollmoment, varav 18 avser stödprocesser.

Risker i finansiell rapportering står för sex kontrollmoment, verksamhetsrisker för sex kontrollmoment, legala risker för fem kontrollmoment samt IT-risker för ett kontrollmoment.

Risicanalys för 2019 antogs av servicenämnden 2019-01-30, §3. Enligt protokollet är syftet med internkontrollen att bedöma risker som kan påverka verksamhetens ekonomiska resultat. Av 2019 års riskanalys och internkontrollplan går ej att utläsa om risken avser lednings-, huvudprocess- eller stödprocess. Det går heller inte att på ett överskådligt sätt utläsa riskkategori. Riskanalysen innehåller totalt 55 risker. Kontrollmoment har upprättats för totalt 15 risker.

Bedömning

Vi bedömer att servicenämnden genomför en riskanalys som omfattar verksamhet och ekonomi. Vi bedömer vidare att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019 som är baserade på utförd riskanalys. Vi anser att förvaltningen ska använda den kommunövergripandemallen för upprättande av internkontrollplan för att nå en enhetlighet med övriga nämnder. Genom att utgå från uppföljningen av 2018 års plan kan vi utläsa att stödprocesser utgör 18 av 21 kontrollmoment i internkontrollplanen år 2018. Fördelningen inom stödprocesser är relativt jämn mellan risker i finansiell rapportering, verksamhetsrisker samt legala risker. Vi noterar att en ökad delaktighet i framtagande av riskanalys från nämndens sida vore önskvärd.

Utbildningsnämnden Iakttagelser

Enligt de intervjuade arbetar förvaltningen löpande med riskanalysen under året. Riskanalys och förslag till internkontrollplan tas upp i nämnden som informationsärende i oktober månad och som beslutsärende i november eller december månad. Internkontrollplanen för år 2018 togs upp som informationsärende 2017-10-18, § 85 och antogs av nämnden 2017-11-15, § 90.

Intern kontrollplan för år 2019 togs upp som informationsärende 2018-10-17, § 77 och antogs av nämnden 2018-12-12, § 109. Internkontrollplanen reviderades i det avseendet att två risker lades till och nämnden antog internkontrollplanen 2019 med angivna ändringar 2019-01-23, § 4.

Internkontrollplanen beslutas tillsammans med verksamhetsplanen. Riskanalysen tas fram av ekonom och planeringssekreterare och presenteras som informations/samrådsärende för nämnd och i central samverkan där rektorer och förskolechefer finns representerade. Enligt de intervjuade är internrevisionen till hjälp i arbetet med att identifiera risker. Kontrollerna avseende ekonomiska stödprocesser kommer till största del centralt från kommunledningskontoret men även egna risker för nämnden finns identifierade inom området ekonomi.

Kommunens ramverk och systemstöd för det interna kontrollarbetet upplevs av de intervjuade som fungerande. Sedan systemstödet Hypergene infördes är det lättare att följa arbetet kontinuerligt och internkontrollplanen har blivit ett levande dokument.

Av intervjuerna framgår att det krävs sidoordnade system för att ha kontroll på när kontrollmomenten ska utföras. Intervall för kontrollmoment i internkontrollplanen varierar från årsvisa, halvårsvisa till månatliga.

Nästkommade års plan beslutas innan avrapportering är gjord för innevarande års internkontrollplan. Detta ses dock inte som något problem, utan förvaltningen upplever att de har bra kontroll över vilka kontrollmoment som ska flyttas med till nästkommade års plan.

Vi har tagit del av nämndens internkontrollplan för år 2018. Alla risker är grupperade på process och riskkategori är specificerad. Samtliga identifierade risker har bedömts utifrån skalan av sannolikhet och risk och tilldelats ett riskvärde samt en kommentar till bedömningen. För de risker där riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller om konsekvensen bedömts som 4 är ett eller flera kontrollmoment angivna.

Totalt innehåller riskanalysen 32 identifierade risker uppdelade enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	0	0	0
Verksamhetsrisker	0	4	10	14
Legala risker	0	2	5	7
IT-risker	0	0	3	3
Risker i finansiell rapportering	0	0	8	8
	0	6	26	32

Av totalt 32 identifierade risker uppgick riskvärdet för 25 risker till minst 9 poäng eller konsekvens till 4. Till dessa 25 risker har 39 kontrollmoment angivits. Se fördelning enligt nedan:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	0	0	0
Verksamhetsrisker	0	4	8	12
Legala risker	0	2	5	7
IT-risker	0		2	2
Risker i finansiell rapportering	0	0	18	18
	0	6	33	39

Utbildningsnämndens riskanalys och interna kontrollplan för år 2019 innehåller totalt 41 identifierade risker, varav 24 risker avser stödprocesser. Av de 41 identifierade riskerna har kontrollmoment angivits för totalt 24 risker, 8 risker avser huvudprocesser och 16 risker avser stödprocesser. Totalt har 34 kontrollmoment upprättats, varav 26 kontrollmoment avser stödprocesser.

Bedömning

Vi bedömer att riskanalys genomförs som omfattar utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019 som är baserade på utförd riskanalys. För 2018 års internkontrollplan noterar vi att övervägande del av kontrollmomenten avser stödprocesser och särskilt risker i den finansiella rapporteringen. Kontrollmoment som avser risker i den finansiella rapporteringen uppgår till 18 stycken, det vill säga 46 % för år 2018. Vi ser positivt på att riskanalys och förslag till internkontrollplan tas upp i

nämnden som informationsärendet månaden innan beslut för att ge nämnden möjlighet att lämna synpunkter.

Socialnämnden *Iakttagelser*

Av intervjuerna framgår att socialförvaltningen arbetar enligt de kommunövergripande riktlinjerna som finns för intern kontroll. Riskanalysen påbörjas i samband med kommande års verksamhetsplan omkring oktober/november månad. Arbetet inleds med att verksamhetsledningen, som består av verksamhetschef, enhetschefer, ekonom samt verksamhetsutvecklare utför SWOT-analyser¹ för samtliga verksamhetsområden. Arbetet med SWOT-analysen utgår från socialnämndens sex mål. Socialtjänsten ska enligt målen vara kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik samt tillgänglig. Vidare har socialnämnden två huvudprocesser som i sin tur består av en rad nedbrutna huvudprocesser som utgör kärnan i socialnämndens uppdrag. Enligt intervjuerna utförs SWOT-analyser för varje nedbruten process. Respektive verksamhetschef är processägare och utför arbetet tillsammans med utsedd processledare för varje process samt enhetschefer, ekonom och verksamhetsutvecklare.

Förslag till risktal tas fram på tjänstemannanivå som sedan nämnden har möjlighet att diskutera och ändra innan den interna kontrollplanen fastställs. Det är enligt de intervjuade ett omfattande arbete och analysdagar planeras med nämnden där SWOT-analys diskuteras och nämnden får vara med och prioritera vad som är viktigt för dem. Det är två inplanerade analysdagar utöver ordinarie nämndsammanträden. Arbetssättet med analysdagar där tjänstemannaorganisationen och nämnden träffas för att tillsammans diskutera har utvecklats på senare år. Tidigare hade nämnden synpunkter på att de inte gavs möjligheten att påverka innehållet i internkontrollplanen.

Syftet med intern kontroll är att bedöma risker som kan påverka verksamheten samt verksamheternas ekonomiska resultat. Uppföljning sker på olika sätt, bl.a. via måluppföljning, av tillsynsmyndigheter, internrevision samt via internkontrollarbetet. Internkontrollplanen ses som ett komplement och de risker som har identifierats och som inte följs upp på annat sätt finns med i internkontrollplanen.

De kontrollmål som inte har slutförts eller där uppfyllelsen bedöms som ej acceptabel förs över till nästkommande års plan. Riskarbetet inför nästkommande år påbörjas i oktober/november månad och vid den tidpunkten finns, enligt de intervjuade, en relativt tydlig bild av vilka kontrollmoment som inte kommer att nå en acceptabel nivå och de tas med i riskanalysarbetet för nästkommande års plan.

De intervjuade ger en samlad bild av att systemstöd och riktlinjer har förbättrats de senaste åren. De ser positivt på att de från och med år 2019 kan korrigera risktalen för de kommunövergripande processerna.

¹ Analys utifrån identifierade styrkor, svagheter, möjligheter och hot

Vi har tagit del av riskanalys och intern kontrollplan för år 2018. År 2018 bestod socialnämndens internkontrollplan av två delar, del ett är kommungemensam och del två är nämndspecifik. Den kommungemensamma delen består av de kommungemensamma stödprocesserna. Intern kontrollplan 2018 - kommungemensam del antogs av nämnden 2017-11-21, § 221. Del två är nämndspecifik och grundar sig på de riskanalyser som skett i samband med att verksamhetsplanen för år 2018 tagits fram. Intern kontrollplan - verksamhetsdel antogs av nämnden 2018-01-20, § 8. Eftersom verksamhetsplanen antas av socialnämnden i januari har inte del två av internkontrollplanen kunnat fastställas tidigare.

Samtliga identifierade risker har bedömts utifrån skalan av sannolikhet och risk och tilldelats ett riskvärde samt en kommentar till bedömningen. För de risker där riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller om konsekvensen bedömts som fyra är kontrollmoment angivet.

Totalt innehåller riskanalysen för den kommungemensamma delen 24 identifierade risker, samtliga avser stödprocesser. Av totalt 24 risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för 17 risker. Till dessa 17 risker har totalt 25 kontrollmoment angivits.

Intern kontrollplan – verksamhetsdel 2018 innehåller totalt 29 identifierade risker och är uppdelade enligt nedan tabell. Samtliga risker och kontrollmoment som ingick i den kommungemensamma delen som antogs i november 2017 ingår även i intern kontrollplan – verksamhetsdel. De risker som har tillkommit är fem stycken risker i huvudprocesser. Se fördelning enligt nedan:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	4	0	4
Verksamhetsrisker	0	1	9	10
Legala risker	0	0	5	5
IT-risker	0	0	3	3
Risker i finansiell rapportering	0	0	7	7
	0	5	24	29

Av totalt 29 risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för 21 risker. Till dessa 21 risker har totalt 29 kontrollmoment angivits. Fördelning enligt nedan:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	4	0	4
Verksamhetsrisker	0	0	6	6
Legala risker	0	0	5	5
IT-risker	0	0	2	2
Risker i finansiell rapportering	0	0	12	12
	0	4	25	29

Internkontrollplan för år 2019 antogs av nämnden 2019-01-29, § 23. Den interna kontrollplanen redovisas som ett samlat dokument och är inte uppdelad på en kommunövergripande del och en verksamhetsdel som föregående år. Totalt innehåller

riskanalysen 27 risker, varav 14 stycken har ett riskvärde på minst 9 poäng eller en konsekvens på 4. Till dessa 14 risker har 18 kontrollmoment upprättats, varav 16 kontrollmoment avser stödprocesser. Risker i rapporteringen kontrolleras genom sju kontrollmoment, verksamhetsrisker genom fem kontrollmoment och legala risker genom fyra kontrollmoment.

Bedömning

Vi bedömer att riskanalys genomförs som omfattar socialnämndens verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019, vilka är baserade på utförd riskanalys. För 2018 års internkontrollplan noterar vi att fyra kontrollmoment avser huvudprocesser, resterande kontrollmoment avser det kommungemensamma riskerna i stödprocesser. Vi bedömer att socialnämnden har en tydlig organisation avseende arbetet med intern kontroll och en väl fungerande arbetsgång med SWOT-analyser för varje nedbruten huvudprocess. Vidare ser vi positivt på nämndens delaktighet i framtagandet av riskanalyserna. Noteras kan att trots arbetet med SWOT-analyser avser övervägande del av kontrollmoment risker i stödprocesser.

Omsorgsnämnden

Iakttagelser

Arbetet med intern kontroll utgår främst från de kommungemensamma riskerna och kontrollmoment som kommer centralt från kommunledningskontoret. Denna riskanalys kompletteras, enligt de intervjuade, med utförda riskanalyser av varierande omfattning från de olika verksamheterna inom förvaltningen. Riskanalyser utförs på enhetsnivå. Det är förvaltningens kvalitet- och miljöstrateg tillsammans med administrativ chef som därefter arbetar med de identifierade riskerna och sätter samman förslag till nämndens riskanalys och interna kontrollplan. Enligt de intervjuade kan förvaltningen bli bättre på att arbeta systematiskt med riskanalyserna för att säkerställa att riskerna ute i verksamheterna fångas. Ambitionen är att utveckla och förbättra arbetet med att ta fram aktuella risker. De intervjuade vill belysa att omsorgsnämnden utför riskbedömningar och uppföljning av risker i flera sammanhang och inte enbart i arbetet med den interna kontrollplanen.

Enligt de intervjuade har information och vägledning varit knapp kring hur de kommunövergripande styrdokumenterna avseende intern kontroll ska tolkas. Ett kommunövergripande forum för intern kontroll hade varit önskvärt för att uppnå en likvärdighet mellan förvaltningarna. Det systemstöd som finns upplevs som väl fungerande. Det uppges vara enkelt att arbeta i och uppföljningsdokumentationen som tas fram till nämnden är tydliga och pedagogiska.

Vi har tagit del av nämndens riskanalys och intern kontrollplan för år 2018 som beslutades 2017-12-14, § 97. Alla risker är grupperade på process och riskkategori är specificerad. Samtliga identifierade risker har bedömts utifrån skalan av sannolikhet och risk och tilldelats ett riskvärde samt en kommentar till bedömningen. För de risker där riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller om konsekvensen bedömts som fyra är ett eller flera kontrollmoment angivna. Totalt innehåller riskanalysen 37 identifierade risker uppdelade enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	0	0	0
Verksamhetsrisker	8	4	9	21
Legala risker	0	1	5	6
IT-risker	0	0	3	3
Risker i finansiell rapportering	0	0	7	7
	8	5	24	37

Av 37 identifierade risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 18 risker. Till dessa 18 risker har totalt 22 kontrollmoment angivits, varav 20 kontrollmoment avser stödprocesser. Fördelning enligt nedan:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	0	0	0
Verksamhetsrisker	1	1	4	6
Legala risker	0	0	4	4
IT-risker	0	0	2	2
Risker i finansiell rapportering	0	0	10	10
	1	1	20	22

Omsorgsnämndens kontrollplan för år 2019 beslutades av nämnden 2018-11-22, §73. Totalt identifierade risker uppgår till 35 stycken, varav 8 risker har ett riskvärde som överstiger 9 eller konsekvens 4. Till dessa risker har åtta kontrollmoment knutits. Tre kontrollmoment avser ekonomiskt rapportering, tre kontrollmoment avser IT.

Versionen som antogs av nämnden i november 2018 saknade till viss del angivna kontrollmoment. Enligt de intervjuade har internkontrollplanen kompletterats och ska beslutas i samband med tertialuppföljningen till nämnden 2019-05-23. Vi har tagit del av den uppdaterade versionen och noterar att kontrollmoment är angivna för samtliga risker som uppnår riskvärde nio eller konsekvens fyra. Inga nya risker har tillkommit men riskvärdet har korrigerats avseende två risker. Den uppdaterade internkontrollplanen för 2019 innehåller därmed 10 risker med angivna kontrollmoment samt 21 kontrollmoment.

Bedömning

Vi bedömer att riskanalys delvis genomförs som omfattar omsorgsnämndens verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019 som är baserade på utförd riskanalys. För 2018 års internkontrollplan noterar vi att övervägande del av kontrollmomenten avser stödprocesser, 20 av 22 stycken. Risker i den finansiella

rapporteringen utgör 10 av totalt 20 kontrollmoment i stödprocesser. Vidare bedömer vi att området för internkontrollarbetet bör breddas till att omfatta fler verksamhetsrelaterade områden.

Kultur- och fritidsnämnden *Iakttagelser*

Arbetet med riskanalys och internkontrollplanen har utförts av ledningsgruppen. Av intervjuerna framgår att både förvaltningschef och administrativ lämnade förvaltningen i början av år 2019 och arbetet med intern kontroll samordnas numera av förvaltningens ekonom.

Förvaltningens arbetssätt avseende intern kontroll skiljer sig från arbetet som sker centralt, både vad gäller riskanalys och tidsplan. Nämndens internkontrollplan för nästkommande år beslutas i november månad, det vill säga före riskanalys med stödprocesser skickas ut från kommunledningskontoret. Detta har resulterat i att de centrala riskerna i stödprocesser ej har inkluderats i nämndens internkontrollplan. Riskerna matas automatiskt in i Hypergene och finns således med i uppföljningsdokumentet för år 2018, dock utan angivna kontrollmoment. Enligt intervjuerna ska förvaltningen anpassa sitt arbetssätt framåt och samordna arbetet med kommunledningskontoret för att uppnå en enlighet som överensstämmer med övriga förvaltningar.

Enligt kommunövergripande riktlinjerna för intern kontroll ska kontrollmoment anges när riskvärdet uppgår till minst 9 poäng eller konsekvensen bedömts till 4. Kultur- och fritidsnämnden har dock valt att ange kontrollmoment för samtliga identifierade risker trots att de inte når upp till de risknivåer som beslutats i riktlinjerna.

Intern kontrollplan för 2018 togs upp på nämnden som diskussions- och informationsärenden 2017-10-19, § 92 och beslutades av nämnden 2017-11-16, § 118. Beslut av internkontrollplan föregås alltid av informationsärende till nämnden för att ge nämnden möjlighet till synpunkter. De intervjuade upplever att närhet till politiken finns då dialog sker med nämndsordförande varje vecka.

Totalt innehåller riskanalysen 14 identifierade risker och är uppdelade enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	1	0	0	1
Verksamhetsrisker	1	1	4	6
Legala risker	0	0	2	2
IT-risker	0	0	1	1
Risker i finansiell rapportering	0	0	4	4
	2	1	11	14

Samtliga 14 risker har angivna kontrollmoment trots att ingen av riskerna har ett riskvärde som når upp till den risknivå som enligt riktlinjerna kräver kontrollmoment.

Intern kontrollplan för år 2019 togs upp på nämnden som diskussions- och informationsärende 2018-10-18, § 100 och beslutades månaden därpå 2018-11-15, §

128.

Protokollet anger att riskanalysen innehåller risker som inte uppnår 9 poäng eller högre i riskvärde eller en konsekvens som bedöms som 4 men som nämnden ändå anser viktiga att följa upp för att säkerställa en god inre uppföljning och styrning.

Dessa risker omfattas av den anledningen av nämndens internkontrollplan för 2019 trots att de inte når upp till de risknivåer som beslutats i riktlinjerna.

Internkontrollplanen innehåller totalt 16 identifierade risker, varav samtliga har angivna kontrollmoment. Enbart sju risker uppnår den risknivå som kräver kontrollmoment. Sju risker avser verksamhetsrisker och fem risker avser den finansiella rapporteringen.

Vidare noterar vi att nämnden inte följer den kommunövergripande mallen för riskanalys och internkontrollplan och det går ej på ett överskådligt sätt att utläsa om risken avser lednings-, huvud- eller stödprocesser. Enligt de intervjuade kommer förvaltningens arbetssätt att anpassas för att överensstämja med de antagna riktlinjerna för intern kontroll.

Internkontrollplan för nästkommande år beslutas innan uppföljning av innevarande års internkontrollplan är utförd. Det upplevs som en svårighet inom förvaltningen att fånga de kontrollmoment som inte uppnår en acceptabel nivå till nästkommande års plan innan uppföljningen är gjord.

Bedömning

Vi bedömer att riskanalys delvis genomförs som omfattar kultur- och fritidsnämndens verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019, vilka är baserade på utförd riskanalys. Vi instämmer i de förändringar som förvaltningen har identifierat, det vill säga att anpassa arbetssättet framgent vad gäller tidplan för upprättande och antagande av riskanalys och internkontrollplan samt följa de kommunövergripande riktlinjerna vad gäller risknivå för kontrollmoment. Vi anser att de centralt framtagna riskerna bör inkluderas i nämndens internkontrollplan och vi rekommenderar att nämndens tidplan anpassas till den kommunövergripande modellen för upprättande av riskanalys och internkontrollplan.

Södermøre kommunaldelsnämnd Iakttagelser

Arbetet med riskanalysen utgår från nämndmålen och görs parallellt med verksamhetsplanen. Arbetet påbörjas under hösten. Ledningsgruppen specificerar mål på förvaltningsnivå och enhetsnivå. Förvaltningschef träffar respektive verksamhet och går igenom verksamhetsmål och intern kontrollplan. Det är respektive enhet som arbetar med att ta fram kontroller för att nå mål och uppnå en god intern kontroll. Samtliga enheter är involverade i arbetet med riskanalysen. Enheternas arbete aggregeras sedan upp till en gemensam nämndplan. Det framgår av intervjuerna att nya risker kan läggas till löpande under året för att hålla arbetet levande. De intervjuade upplever att det ha blivit tydligare sedan arbetet med verksamhetsplan och intern kontroll kopplades samman.

De risker som kommer från kommunledningskontoret hanteras centralt på

kommundelskontoret och riskvärdena utvärderas och anpassas till den nämndspecifika verksamheten. Enligt de intervjuade förs omfattande dialog inom förvaltningen när det gäller bedömning av riskvärden. Enligt de intervjuade vore det önskvärt att även föra kommunövergripande dialog kring bedömning av riskvärden då dessa upplevs skilja sig mellan förvaltningar.

De kontrollmoment som bedöms som ej uppfyllda förs över till nästkommande års plan.

Beslut om internkontrollplan föregås från och med år 2019 av informationsärende till nämnden månaden innan för att möjliggöra för nämnden att lämna synpunkter. Enligt de intervjuade hade det varit önskvärt om nämnden var mer involverade i framtagandet av riskanalysen men det finns en förståelse för att det kan vara svårt för nämnden att uppnå den detaljkunskap som krävs.

Vi har tagit del av riskanalys och intern kontrollplan för år 2018 som beslutades av nämnden 2017-11-15, § 84. Totalt innehåller riskanalysen 29 identifierade risker och är uppdelade enligt följande:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	3	0	3
Verksamhetsrisker	0	6	10	16
Legala risker	0	1	5	6
IT-risker	0	0	3	3
Risker i rapportering	0	0	1	1
	0	10	19	29

Av dessa 29 identifierade risker uppgick riskvärdet till minst 9 poäng eller konsekvensen till 4 för totalt 18 risker. Till dessa 18 risker har 20 kontrollmoment angivits. Kontrollmomentens uppdelning visas i nedan tabell:

	Ledningsprocesser	Huvudprocesser	Stödprocesser	Totalt
Omvärldsrisker	0	1	0	1
Verksamhetsrisker	0	5	7	12
Legala risker	0	1	4	5
IT-risker	0	0	1	1
Risker i finansiell rapportering	0	0	1	1
	0	7	13	20

Intern kontrollplan för år 2019 redovisades till nämnden som informationsärende 2018-12-12, § 82 och beslutades månaden därpå 2019-01-23, § 2. Riskanalys och intern kontrollplan redovisas som en bilaga till nämndens verksamhetsplan och internbudget.

Riskanalys och intern kontrollplan för år 2019 innehåller totalt 35 identifierade risker. Av dessa 35 risker har kontrollmoment angivits för 19 risker. Totalt 12 av 19 risker avser stödprocesser, varav 6 stycken avser risker i den finansiella rapporteringen.

Bedömning

Vi bedömer att riskanalys genomförs som omfattar Södermöre kommunalnämnds verksamhet och ekonomi samt att internkontrollplanen baseras på genomförd riskanalys. Vi grundar vår bedömning på att nämnden har beslutat om internkontrollplaner för både år 2018 och år 2019, vilka är baserade på utförd riskanalys. Arbetet med framtagande av riskanalys och internkontrollplan bedrivs systematiskt och samtliga enheter involveras i framtagandet av riskanalysen. Omfattande dialog förs inom förvaltningen avseende bedömning av risktalen. Av 20 kontrollmoment som angavs i 2018 års internkontrollplan avsåg 7 kontrollmoment huvudprocesser och 13 kontrollmoment stödprocesser. Nämnden har inte enbart fokuserat på kontrollmoment inom ekonomiadministrativa rutiner.

Uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt åtgärder till följd av identifierade brister

Kommunstyrelsen

Iakttagelser

Resultatet av uppföljningen av intern kontroll ska enligt reglementet löpande rapporteras till nämnden. Nämnden ska senast i samband med upprättande av årsrapporten rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. I de fall förbättringar behövs ska styrelsen besluta om sådana. Enligt intervjuerna har tertialuppföljning av den interna kontrollen införts för samtliga nämnder under år 2019. Riktlinjerna för intern kontroll kommer uppdateras.

Enligt de intervjuade finns det en systematik i när respektive kontrollmoment ska följas upp och återrapporteras. Återrapportering sker på ledningsgruppsmöten och kvalitets- och miljösamordnaren skickar påminnelser till de personer som ska återrapportera.

Enligt de intervjuade ska de kontrollmoment som bedömts som ej godkända eller där status på kontrollmomentet är ej slutfört följa med till nästkommande års plan.

Vi noterar att vissa kontroller i uppföljningsdokumentet saknar kommentar till bedömningen. Samtliga kontrollmoment som saknar kommentar har bedömts som uppfyllda men det finns ingen spårbarhet till vilka kontroller som har utförts eller resultat av kontrollen. Vidare noterar vi att där kontrollmoment har bedömts som ej godkänt har kommentar lämnats om att en aktivitet kommer att initieras under år 2019. Enligt de intervjuade finns dock inget specifikt åtgärdsprogram för de brister som framkom i uppföljningen år 2018. Åtgärdsaktiviteter utförs men ofta finns ingen spårbarhet i systemet och det finns heller ingen spårbarhet mellan åren i internkontrollplanen. Det finns en mall och en funktion i Hypergene för åtgärdsaktiviteter men enligt de intervjuade har funktionen inte använts fullt ut.

Kommunstyrelsen rapporterade i samband med redovisning av årsrapporten utfallet av utförda kontrollmoment utifrån den beslutade interna kontrollplanen för 2018. Slutsatsen var att den interna kontrollen är god men några förbättringsområden hade identifierats. Dessa finns enligt protokollet med i riskanalysen och interna kontrollplanen för år 2019. Kommunstyrelsen godkände (2019-02-05, § 38) uppföljningen av den interna kontrollplanen för år 2018.

Enligt uppföljningsdokumentet bedömdes totalt fem kontrollmoment som ej godkända eller att kontroll inte genomförts fullt ut. Vi noterar att av dessa fem finns tre med i internkontrollplanen för år 2019.

Kommunstyrelsen har utifrån nämndernas uppföljningsrapporter beslutat att godkänna kommunens samlade system för intern kontroll för år 2018 (2019-05-07, § 101). Enligt protokollet har de brister som uppdragats korrigerats, återkopplats och åtgärdats löpande för att förhindra framtida fel. Uppföljning att tillräckliga åtgärder vidtagits sker löpande eller med aktiviteter i kommande riskanalyser och interna kontrollplaner. Den samlade bedömningen är, enligt protokollet, är att kommunen sammantaget har en

god intern kontroll.

Av intervjuerna framgår att den samlade kommunövergripande uppföljningen ska enligt förslag från och med uppföljning av 2019 års internkontrollplan ske i samband med antagande av årsredovisning. Uppföljning av tidigare års internkontrollplaner har skett efter att årsredovisningen har godkänts.

Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att internkontrollplanen har följts upp och behandlats av kommunstyrelsen.

Vi bedömer vidare att uppföljningsdokumentet bör innehålla kommentar till bedömning av kontrollmoment för att öka förståelsen och spårbarheten till vilka kontroller som har utförts.

Vi bedömer även att kommunens samlade system för intern kontroll har följts upp och behandlats av kommunstyrelsen enligt plan. Vi ser positivt på att tertialuppföljning ska införas för samtliga nämnder från och med hösten år 2019.

Samhällsbyggnadsnämnden Iakttagelser

Vid tidpunkten för granskningen följs internkontrollplanen upp årligen i samband med årsbokslutet. Enligt de intervjuade planerar de att ändra intervall för uppföljning till tertialvis och redovisa uppföljningen tillsammans med ekonomi och verksamhetsmål.

De brister som identifieras i uppföljningen ska flyttas med till nästkommande års plan. Detta sker inte automatiskt i systemet utan kräver manuell handpåläggning. De kontrollmoment som bedöms som ej godkända blir, enligt de intervjuade, fokusområde för nästkommande år.

Samhällsbyggnadsnämnden rapporterade i samband med redovisning av årsrapporten uppföljningen av den interna kontrollen för år 2018. Slutsatsen var att den interna kontrollen är god, men att några förbättringsområden har identifierats. Dessa finns, enligt protokollet, med i den interna kontrollplanen för år 2019. Nämnden beslutade att godkänna uppföljningen (2019-02-21, § 24).

Av uppföljningen som presenterades till nämnden framgår status för kontroll, bedömning samt kommentar till bedömning för samtliga kontrollmoment. Sju kontrollmoment bedöms som ej godkända, varav sex av dessa kontrollmoment finns med i nämndens interna kontrollplan för år 2019. Samtliga kontrollmoment förutom ett är genomförda. Där kontrollen ej är genomförd finns en förklaring angiven.

Bedömning

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker årligen till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018.

Serviceämnden Iakttagelser

Serviceförvaltningen tillämpar enligt de intervjuade tertialvis uppföljning av den interna kontrollen.

Serviceämnden rapporterade i samband med redovisning av årsrapporten uppföljningen av den interna kontrollen för år 2018. Nämnden beslutade att godkänna årsrapporten 2018 med uppföljning av verksamhetsplan och intern kontrollplan (2019-02-27, § 19). Serviceämnden överlämnar årsrapporten med bilagor till kommunstyrelsen för kännedom. Av protokollet framgick ingen kommentar avseende resultatet av den interna kontrollen.

Uppföljningen av den interna kontrollen för år 2018 skiljer sig från internkontrollplanen för år 2018 i det avseendet att risker har tillkommit. Internkontrollplanen för 2018 innehåller 24 risker i stödprocesser medan uppföljningsdokumentet innehåller 34 risker i stödprocesser. Antal risker som har uppnått risknivån för kontrollmoment skiljer sig dock enbart marginellt mellan plan och uppföljning. Uppföljningsdokumentet innehåller 21 kontrollmoment, varav 18 kontrollmoment avser stödprocesser. Stödprocesserna är uppdelade på sex kontrollmoment inom finansiell rapportering, sex stycken inom verksamhet, fem stycken inom legal och en inom IT.

Enligt uppföljningsdokumentet finns det totalt nio kontrollmoment som ej har uppnått godkänd nivå eller att kontroll ej har utförts. Kommentarer har lämnats till samtliga kontrollmoment. Åtgärdsaktiviteter har angivits för vissa av de ej godkända kontrollmomenten. Enligt de intervjuade följs ej godkända kontroller upp i ledningsgruppen och eventuell åtgärd beslutas.

Vi har kontrollerat att samtliga ej godkända kontrollmoment i uppföljningen år 2018 har förts över till 2019 års internkontrollplan.

Bedömning

Vi bedömer att serviceämnden genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker årligen till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018.

Utbildningsämnden Iakttagelser

Enligt de intervjuade redovisas uppföljning av internkontrollplanen varje tertial till nämnden som bilaga. Utbildningsämnden rapporterade uppföljning av den interna kontrollen för 2018 i samband med redovisning av årsrapporten (2019-02-13, § 10). Av protokollet kan utläsas att den interna kontrollen är god men att några förbättringsområden har identifierats. Utbildningsämnden överlämnar årsrapporten till kommunstyrelsen för kännedom.

Av uppföljningsdokumentet framgår att fyra kontrollmoment bedömts som ej uppfyllda. I flertalet fall framgår inte vilka kontroller som har utförts för de kontrollmoment som bedömts som uppfyllda. Uppföljningen är inte redovisad enligt den

kommunövergripande mallen på grund av systemfel. Det är därför oklart om kommentarer till bedömningarna saknas eller om det beror på problemet med överföring till den kommunövergripande mallen.

De intervjuade upplever att de har bra kontroll över vilka kontrollmoment som behöver arbetas mer med och flyttas över till nästkommande årsplan, trots att planen för nästkommande år beslutas innan uppföljningen rapporteras. Vi har kontrollerat att ej godkända kontrollmoment i uppföljningen år 2018 har förts över till 2019 års internkontrollplan.

Bedömning

Vi bedömer att utbildningsnämnden genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker årligen till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018. Vi bedömer att kommentarer till bedömningar, information kring vilka kontroller som har utförts samt resultatet av dessa bör framgå av uppföljningen för samtliga kontrollmoment.

Socialnämnden

Iakttagelser

Socialnämnden rapporterade uppföljning av den interna kontrollen för år 2018 i samband med redovisning av årsrapporten (2019-02-26, § 37). Socialnämnden godkänner uppföljningen av den interna kontrollen för år 2018 och överlämnar den till kommunstyrelsen för kännedom. Av protokollet framgick ingen kommentar avseende resultatet av den interna kontrollen.

Enligt de intervjuade pågår internkontrollarbetet under hela året. Vissa kontrollmoment följs löpande under året, på en detaljerad nivå. Den sammanfattande dokumentationen upprättas en gång per år.

Enligt uppföljningsdokumentet har 25 kontrollmoment följts upp. Den beslutade internkontrollplanen för år 2018 innehöll 29 kontrollmoment. Det är således fyra kontrollmoment som inte har följts upp. Av de 25 kontrollmoment som följts upp har åtta kontrollmoment bedömts som ej godkänd nivå eller med status ej slutförd. Av dessa åtta finns fyra kontrollmoment med i internkontrollplanen för år 2019. Kommentar till bedömning har lämnats till samtliga kontrollmoment.

Bedömning

Vi bedömer att socialnämnden genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt delvis vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker årligen till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018, men vi noterar att fyra kontrollmoment som beslutats inte omfattas av uppföljningen.

Omsorgsnämnden

Iakttagelser

Nämndens uppföljning av den interna kontrollen skiljer sig gentemot övriga nämnders inom kommunen. Enligt de intervjuade följs risker som har angivna kontrollmoment

upp tertiäl ett och resultatet återkopplas till nämnden. Denna uppföljning ger en indikation på om åtgärder krävs. De risker som inte har angivna kontrollmoment följs upp och redovisas till nämnden tertiäl två. Enligt de intervjuade finns en otydlighet i styrdokumenterna hur dessa risker ska hanteras. Förvaltningen har således beslutat att följa upp även dessa risker. Tertiäl tre görs en sammanfattande uppföljning av samtliga risker som rapporteras till nämnden. Uppföljning till nämnd sker därmed enligt de intervjuade tre gånger per år.

Uppföljning av intern kontrollplan 2018 redovisades till nämnden 2018-12-19, § 84. Enligt protokollet har den interna kontrollen följts upp i samband med tertiäl 1 och tertiäl 3. Resultatet kommer även att återfinnas i årsrapporten för 2018. Enligt nämndens protokoll är det fyra kontrollmoment som rapporterats som ej godkända. Kontrollmomenten är specificerade i protokollet tillsammans med vidtagna eller planerade åtgärder. Omsorgsnämnden fastställer årsrapport 2018 inklusive tertiäluppföljning 3 (2019-02-28, § 18). Enligt protokollet sammanfattar årsrapporten även utfallet av intern kontrollplan 2018.

Vi har kontrollerat huruvida ej godkända kontrollmoment i uppföljningen år 2018 har förts över till 2019 års internkontrollplan. Tre av fyra kontrollmoment återfinns i 2019 års plan. Riskvärdet för den fjärde risken har korrigerats till ett värde under 9 poäng och därmed har inget kontrollmoment angivits. Enligt nämndprotokollet har åtgärder vidtagits bland annat i form av uppdaterad dokumenthanteringsplan. I flertalet fall framgår ingen kommentar till bedömningen och inte heller hur kontrollen har utförts. Uppföljningen är inte redovisad enligt den kommunövergripande mallen. Vidare noterar vi att uppföljningen av den interna kontrollen för år 2018 innefattar 28 kontrollmoment medan den antagna planen innehöll 22 kontrollmoment.

Bedömning

Vi bedömer att omsorgsnämnden genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker, enligt protokoll två gånger per år till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018. Vi ser positivt på att uppföljning av den interna kontrollen redovisas två gånger per år till nämnden. Vidare bedömer vi det som positivt att protokollet specificerar vilka kontrollmoment som inte uppnådde en godkänd nivå samt vilka åtgärder nämnden avser att vidta. Dock bedömer vi att kommentarer till bedömningar, information kring vilka kontroller som har utförts samt resultatet av dessa bör framgå av uppföljningen för samtliga kontrollmoment.

Kultur- och fritidsnämnden Iakttagelser

Uppföljning av den interna kontrollen år 2018 redovisades till nämnden 2019-02-28, § 26. Redovisningen av internkontrollen finns i nämndens årsrapport för år 2018. Enligt protokollet är internkontrollen genomförd med gott resultat och där förbättringsförslag har identifierats har dessa lyfts fram i sammanställningen. Nämnden beslutade att godkänna redovisningen av utförd intern kontrollplan för år 2018 och skicka den vidare till kommunstyrelsen för kännedom.

Nämndens antagna internkontrollplan för år 2018 överensstämmer inte med

uppföljningsdokumentet för år 2018. Vissa risktal har justerats och kontrollmoment har tillkommit. Uppföljningsdokumentet innehåller totalt 32 risker. Av dessa risker finns kontrollmoment angivna för totalt nio risker som inte når upp till risknivån enligt riktlinjerna för intern kontroll. Totalt 12 risker har ett riskvärde på minst 9 poäng eller konsekvens på 4 men inga angivna kontrollmoment. Dessa är de centrala riskerna i stödprocesser som ej har inkluderats i nämndens internkontrollplan. Riskerna matas automatiskt in i Hypergene och finns således med i uppföljningsdokumentet, dock utan angivna kontrollmoment.

Enligt uppföljningsdokumentet har samtliga kontrollmoment utförts och bedömts som godkända. I flertalet fall saknas kommentar till bedömningen och hur kontrollen har utförts. Uppföljningen är inte redovisad enligt den kommunövergripande mallen.

Enligt de intervjuade ska förvaltningen från och med 2019 införa uppföljning till nämnden två gånger per år. Uppföljning kommer ske vid tertial två samt i samband med årsrapporten.

Eventuella åtgärder för ej godkända kontrollmoment ska dokumenteras som aktivitet i Hypergene. Funktionen används inte vid tidpunkten för granskningen men enligt de intervjuade är det ett arbetssätt som påbörjas under innevarande år.

Bedömning

Vi bedömer att kultur- och fritidsnämnden delvis genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt delvis vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker årligen till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018. Dock bedömer vi att kommentarer till bedömningar, information kring vilka kontroller som har utförts samt resultatet av dessa bör framgå av uppföljningen för samtliga kontrollmoment. Vi rekommenderar, i linje med föregående bedömning, att kultur- och fritidsnämnden anpassar sitt arbetssätt till den kommunövergripande modellen både vad gäller risknivå för kontrollmoment samt tidplan för antagande av internkontrollplan. Nuvarande arbetssätt resulterar i att de kommunövergripande riskerna i stödprocesser inte omfattas av nämndens internkontrollplan.

Södermöre kommunalnämnd Iakttagelser

Enligt de intervjuade redovisas uppföljning av internkontrollplanen varje tertial till nämnden. Södermöre kommunalnämnd rapporterade utfallet av den interna kontrollen för 2018 i samband med redovisning av årsrapporten (2019-02-13, § 9). Slutsatsen var att den interna kontrollen är god men några förbättringsområden har identifierats. Nämnden godkänner uppföljningen av den interna kontrollen och överlämnar den till kommunstyrelsen för kännedom.

Vi noterar att uppföljningen av 2018 års internkontrollplan innehåller 25 risker med tillhörande kontrollmoment. Två verksamhetsrisker och fem risker som avser den finansiella rapporteringen har tillkommit sedan internkontrollplanen beslutades i november år 2017.

Enligt uppföljningsdokumentet är det totalt 7 av 39 kontrollmoment som bedömts som

ej godkända eller där kontrollen inte är helt genomförd. Av dessa har enbart fyra kontrollmoment flyttats över till 2019 års internkontrollplan. För resterande tre har antingen riskvärdet sänkts eller kontrollmomentet tagits bort. Kommentarer till bedömning framgår för samtliga kontrollmoment.

Bedömning

Vi bedömer att Södermöre kommunalnämnd genomför uppföljning av beslutade internkontrollplaner samt vidtar åtgärder till följd av identifierade brister. Vi grundar vår bedömning på att kontrollmomenten har genomförts och uppföljning sker årligen till nämnden. Nämnden har godkänt uppföljningen av internkontrollplanen för år 2018.

2019-06-19

Pär Stuesson

Uppdragsledare

Caroline Liljebjörn

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalmar kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 21 mars 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.